

สถานการณ์และแนวโน้มตลาดสินค้าสัตว์น้ำของจีนของจีน ปี 2567

1. ภาพรวมสถานการณ์ตลาดสินค้าสัตว์น้ำในจีน

แม้ว่าการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำในตลาดจีนจะครองสัดส่วนสูงในบรรดาการบริโภคเนื้อสัตว์ทั้งหมดของจีน อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีความแตกต่างกับปริมาณการบริโภคเนื้อหมู เนื้อวัว และเนื้อไก่อย่างมาก ปัจจุบันการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำในจีน โดยหลักแล้วเป็นสินค้าสัตว์น้ำสดและแช่แข็ง และมีบางส่วนที่บริโภคสินค้าสัตว์น้ำแปรรูป จากข้อมูลเปรียบเทียบได้จากตลาดขายส่งผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ 45 แห่งของจีนในไตรมาสแรกของปี 2567 มูลค่าการซื้อขายในตลาดสินค้าสัตว์น้ำของจีน อยู่ที่ 69,618 ล้านหยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.69 เมื่อเทียบเป็นรายปี ปัจจุบัน จีนจึงถือเป็นหนึ่งในประเทศที่มีผู้บริโภคน้ำสัตว์น้ำรายใหญ่ของโลก แม้ว่าในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ตลาดสินค้าสัตว์น้ำจะหดตัวลง เนื่องจากผลกระทบของการแพร่ระบาดโรคโควิด19 ผสมกับปัญหาที่ญี่ปุ่นปล่อยสารกัมมันตภาพรังสีลงสู่ทะเล ส่งผลให้ผู้คนมีความกังวลต่อปัญหาความปลอดภัยในอาหาร โดยจีนได้เร่งการนำเข้าอาหารทะเลจากญี่ปุ่น ซึ่งเป็นโอกาสของไทยที่จะสามารถขยายการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำมากขึ้น

พฤติกรรมผู้บริโภคของชาวจีนมีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยและเทรนด์การบริโภค ซึ่งปัจจุบันชาวจีนมีความตระหนักรู้ในเรื่องคุณภาพ ความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสินค้ามากขึ้น ส่งผลให้ชาวจีนไม่ได้ให้ความสำคัญด้านราคาเป็นอันดับหนึ่งเหมือนแต่ก่อน ชาวจีนยุคใหม่ยินดีจ่ายในราคาที่สูงขึ้น เพื่อให้ได้สินค้าที่มีคุณภาพสูงและมีความปลอดภัย ดังนั้นสินค้าสัตว์น้ำคุณภาพสูงจึงมีแนวโน้มความต้องการเพิ่มขึ้นในตลาดจีน นอกจากนี้ การค้าปลีกผ่านแพลตฟอร์ม/แอปพลิเคชันออนไลน์ แบบจัดส่งทันทีกลายเป็นช่องทางใหม่สำหรับการขายปลีกสินค้าสัตว์น้ำในตลาดจีน เนื่องจากใช้ระบบโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ มาบริหารจัดการขนส่งทำให้กลายเป็นสินค้ายอดนิยมบนแพลตฟอร์มออนไลน์ ส่งผลให้ปริมาณการผลิตในประเทศไม่เพียงพอความต้องการบริโภค จึงทำให้จีนมีความต้องการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำจากทั่วโลก เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในประเทศ โดยเฉพาะสินค้าปลาทะเล

อาทิ กุ้งล็อบสเตอร์ กุ้งกุลาดำ หอยนางรม ปลาคอด ปลาแซลมอน ปลาหมึก และปู เป็นต้น ทั้งนี้ จากแนวโน้มความต้องการการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำที่เพิ่มขึ้นของจีน จะเป็นโอกาสของไทยที่จะสามารถขยายการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำ โดยเฉพาะสินค้าสัตว์น้ำคุณภาพสูงได้มากขึ้น

1.1 ผลผลิตสินค้าสัตว์น้ำในจีน

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา อุตสาหกรรมสินค้าสัตว์น้ำของจีนมีความก้าวหน้าอย่างมาก ส่งผลให้การพัฒนาในอุตสาหกรรมสินค้าสัตว์น้ำของจีนยังคงขยายตัวเติบโตอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตามอุปสงค์ที่ขยายตัว จากข้อมูลรายงาน "การวิเคราะห์อุตสาหกรรมสินค้าการเกษตรเชิงลึกและการวิจัยความเสี่ยงการพัฒนาอุตสาหกรรมของจีนประจำปี 2567-2572" ของสถาบันวิจัยอุตสาหกรรมธุรกิจของจีนระบุว่าผลผลิตสินค้าสัตว์น้ำทั้งหมดของจีนในปี 2566 อยู่ที่ 71.16 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.64% เมื่อเทียบกับเป็นรายปี โดยในจำนวนนี้จะเป็นผลผลิตที่มาจากเพาะเลี้ยง 58.09 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.39% เมื่อเทียบกับเป็นรายปี และผลผลิตที่มาจากประมง 13.00 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 0.47% เมื่อเทียบกับเป็นรายปี แบ่งเป็นผลผลิตสินค้าสัตว์น้ำทะเล 35.85 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.64% เมื่อเทียบกับเป็นรายปี และผลผลิตสินค้าสัตว์น้ำจืดอยู่ที่ 35.30 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.65% เมื่อเทียบกับเป็นรายปี และคาดว่าในปี 2567 ผลผลิตสินค้าสัตว์น้ำของจีนจะสูงถึง 73.75 ล้านตัน

แผนภูมิที่ 1 แผนภูมิแสดงผลผลิตสินค้าสัตว์น้ำของจีน ปี 2561 – 2566

แหล่งข้อมูล: www.askci.com

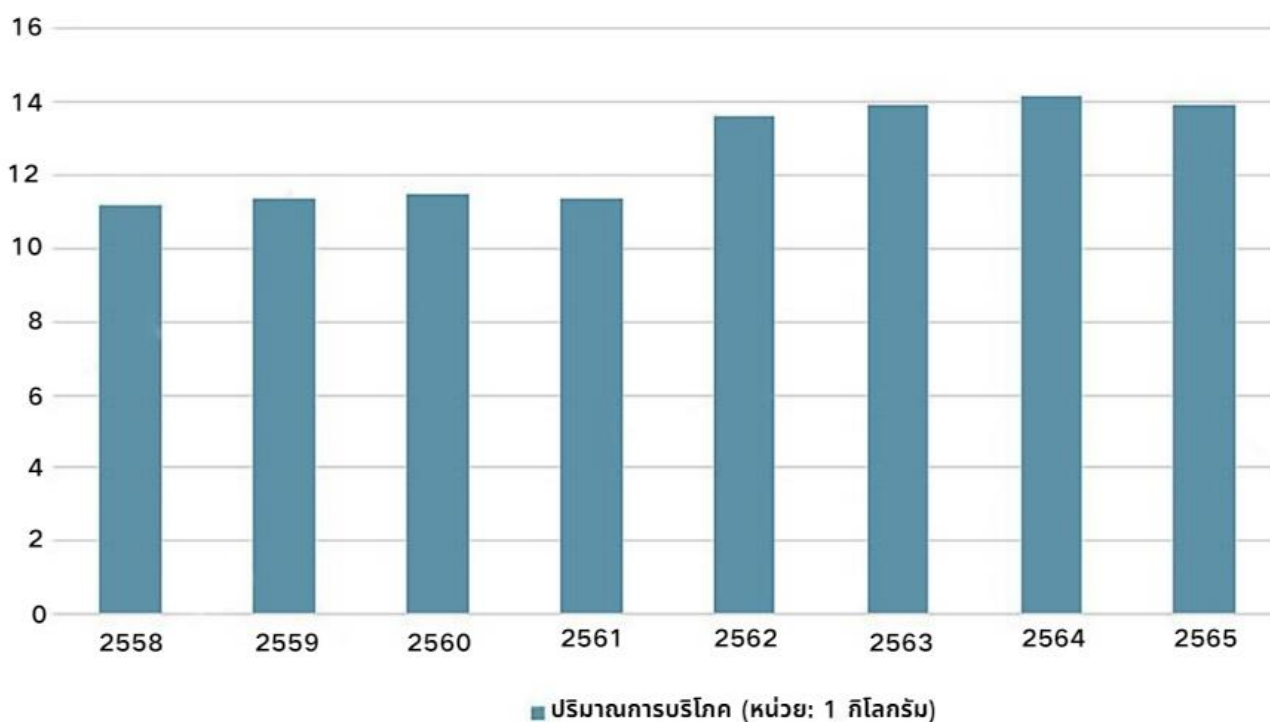
2. การบริโภคในตลาดสินค้าสัตว์น้ำของจีน

เนื่องจากสินค้าสัตว์น้ำเป็นอาหารที่อุดมไปด้วยแร่ธาตุที่จำเป็นต่อร่างกายมนุษย์ ตอบสนองความต้องการในด้านสุขภาพของคนยุคใหม่เป็นอย่างดี หลายปีมานี้ ชาวจีนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและมีกำลังในการบริโภคมามากขึ้น สินค้าสัตว์น้ำจึงได้รับความนิยมจากผู้บริโภคมากขึ้น โดยในปี 2565 มีการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำในจีนมากกว่า 67 ล้านตัน

นักวิเคราะห์จากสถาบันวิจัยยุทธศาสตร์จีนคาดการณ์ว่า เนื่องจากผลกระทบของการปล่อยน้ำที่มีการปนเปื้อนสารกัมมันตภาพรังสีของญี่ปุ่น ส่งผลให้ผู้บริโภคทั่วโลกขาดความมั่นใจในการบริโภคอาหารทะเล และหันไปบริโภคสินค้าสัตว์น้ำจืด จากการประมงและการเพาะเลี้ยง คาดว่าเป็นสาเหตุที่ส่งผลให้การบริโภคสินค้าสัตว์น้ำของจีนในปี 2566 ลดลงเล็กน้อยเหลือ 64.874 ล้านตัน

แม้ว่าปริมาณการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำในปี 2566 มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากในช่วงครึ่งแรกของปี 2566 ภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของจีนชะลอตัวลงและระดับการบริโภคที่ลดลง ส่งผลให้กำลังซื้อของผู้บริโภคลดลงด้วย อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจากข้อมูลในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา จะพบว่าการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำต่อหัวของชาวจีนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2564 การบริโภคสินค้าสัตว์น้ำต่อหัวในจีนอยู่ที่ 14.2 กิโลกรัม เพิ่มขึ้น 26.8% จาก 11.2 กิโลกรัมในปี 2558 ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นเวลา 7 ปีติดต่อกัน แนวโน้มการเติบโตนี้สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำที่เพิ่มขึ้นของชาวจีน

แผนภูมิที่ 2 แผนภูมิแสดงการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำต่อหัวของชาวจีน ปี 2558 - 2565

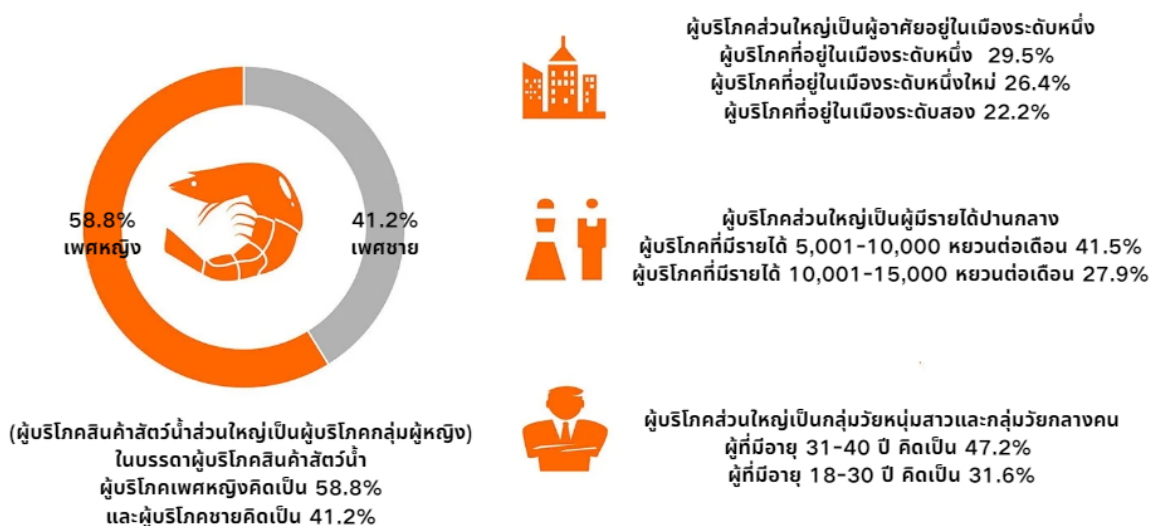

แหล่งข้อมูล: Ministry of Agriculture and Rural Affairs PRC, www.huaon.com

โดยผู้บริโภคชาวจีนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ ผู้บริโภคในพื้นที่แถบชายฝั่งทะเล และอยู่ในห้าอันดับแรกของมณฑลที่มีการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำต่อหัวมากที่สุดในจีน เช่น เจ้อเจียง ไห่หนาน ผู้เจี้ยน เซี่ยงไฮ้ กวางตุ้ง โดยเป็นกลุ่มผู้บริโภคที่นิยมรับประทานอาหารทะเลที่มีคุณภาพและราคาสูง และผู้บริโภคในพื้นที่ตอนในของจีนซึ่งไม่มีพื้นที่ติดทะเล จะนิยมบริโภคปลาจืดแทน อย่างไรก็ตาม หลายมณฑลใหญ่ของประเทศ เช่น กุ้ยโจว ส่านซี ซานซี ชีหนิงเจียง หนิงเซี่ย กานซู ซิงไห่ และทิเบต เป็นกลุ่มที่มีการบริโภคอาหารทะเลต่อหัวน้อยกว่า 10 กิโลกรัม โดยมณฑลที่มีการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำต่อหัวต่ำที่สุดคือทิเบต โดยมีการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำเฉลี่ยต่อปีอยู่ที่ 1.23 กิโลกรัมต่อคน

ผู้บริโภคทางภาคใต้บริโภคสินค้าสัตว์น้ำมากกว่าผู้บริโภคทางภาคเหนือ การบริโภคสินค้าสัตว์น้ำต่อหัวของผู้บริโภคทางภาคใต้อยู่ที่ 44.19 กิโลกรัม ในขณะที่การบริโภคสินค้าสัตว์น้ำต่อหัวของผู้บริโภคทางภาคเหนืออยู่ที่ 17.90 กิโลกรัม หากพิจารณาโดยแยกตามเพศ พื้นที่ รายได้ และอายุของกลุ่มผู้บริโภคในตลาดสินค้าสัตว์น้ำของจีน พบว่า ผู้บริโภคกลุ่มผู้หญิงมีส่วนการบริโภคมากกว่าผู้ชาย โดยผู้บริโภคกลุ่มผู้หญิงมีส่วนการบริโภค 58.8% ส่วนผู้บริโภคกลุ่มผู้ชายมีส่วนการบริโภค 41.2% โดยผู้บริโภคส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ในเมืองระดับหนึ่ง ซึ่งมีสัดส่วนผู้บริโภคอยู่ที่ 29.5% รองลงมาคือผู้บริโภคในเมืองระดับหนึ่งใหม่ มีส่วนการบริโภคอยู่ที่ 26.4% และผู้บริโภคในเมืองระดับสองของจีน มีสัดส่วนผู้บริโภคอยู่ที่ 22.2% และเป็นกลุ่มผู้บริโภคที่มีระดับรายได้ 5,001 – 10,000 หยวน/เดือน ซึ่งกลุ่มผู้มีอายุ 31 – 40 ปี มีสัดส่วนอยู่ที่ 47.2% และกลุ่มผู้มีอายุ 18 – 30 ปี มีสัดส่วนอยู่ที่ 31.6%

แผนภูมิที่ 3 แผนภูมิแสดงอัตราส่วนผู้บริโภคในตลาดสินค้าสัตว์น้ำของจีน ปี 2567

แหล่งข้อมูล: data.iimedia.cn

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลการบริโภค จะเห็นได้ว่า ผู้บริโภคสินค้าสัตว์น้ำส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มผู้บริโภคที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เมืองที่มีการพัฒนา อย่างเมืองระดับหนึ่งของจีน เนื่องจากเมืองเหล่านี้มีประชากรอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก อีกทั้งกลุ่มคนเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนวัยทำงานที่มีระดับรายได้ปานกลางไปจนถึงผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะผู้บริโภคที่มีระดับรายได้ปานกลาง มีการบริโภคมากที่สุดในตลาดสัตว์น้ำของจีน เนื่องจากมีรากฐานทางเศรษฐกิจที่แน่นอนและสามารถใช้จ่ายในการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำได้ ราคาของสินค้าสัตว์น้ำแตกต่างกันไปตามปัจจัยต่างๆ เช่น ชนิด คุณภาพ ฤดูกาล เป็นต้น ส่วนผู้ที่มีรายได้สูง มีการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำสูงรองลงมา เนื่องจากมีกำลังซื้อค่อนข้างสูง อีกทั้งยังเป็นกลุ่มผู้บริโภคที่มีความรู้ มีการศึกษาสูง จึงให้ความสำคัญในการบริโภคสินค้าที่มีคุณภาพและเป็นสินค้าที่ดีต่อสุขภาพมากกว่าให้ความสำคัญเพียงราคาสินค้า จึงส่งผลให้ประชากรในเมืองระดับหนึ่งมีส่วนการบริโภคอาหารทะเลที่สูงกว่ากลุ่มคนในเมืองระดับอื่นๆ ของจีน

2.2 พฤติกรรมการบริโภคในตลาดสดตัวน้ำของจีน

ในปี 2567 ผู้บริโภคร้อยละ 71.5 บริโภคสินค้าสัตว์น้ำแบบสดและแช่แข็ง ซึ่งสินค้าสัตว์น้ำประเภทนี้ยังคงเป็นตัวเลือกหลักของผู้บริโภค ข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่า สินค้าสัตว์น้ำแบบสดและแช่แข็งได้รับความนิยมในตลาดค่อนข้างสูง ผู้บริโภคมีความต้องการสินค้าสัตว์น้ำที่สดใหม่และมีความสะดวกในปริมาณมาก และสินค้าสัตว์น้ำแปรรูปแบบหยาบ ก็ได้รับความนิยมจากผู้บริโภคเช่นเดียวกัน ผู้บริโภคร้อยละ 65.8 จะเลือกซื้อสินค้าสัตว์น้ำแปรรูป และผู้บริโภคร้อยละ 48.7 จะเลือกซื้อสินค้าสัตว์น้ำแปรรูปขั้นสูง (Ultra-processed) เนื่องจากสินค้าประเภทนี้สามารถหาซื้อได้ง่าย พกพาสะดวก รสชาติดี และอุดมไปด้วยสารอาหาร ซึ่งตอบสนองความต้องการด้านการกินในชีวิตที่เร่งรีบของผู้บริโภค ดังนั้น จึงมีข้อได้เปรียบในตลาด

แผนภูมิที่ 4 แผนภูมิแสดงการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำในจีนโดยแบ่งตามประเภทของสินค้าสัตว์น้ำ

หมายเหตุ : แบบสำรวจเป็นแบบสอบถามที่สามารถเลือกได้หลายข้อ ดังนั้นสัดส่วนรวมจึงมากกว่า 100%

แหล่งข้อมูล: data.iimedia.cn

ในส่วนของการเลือกบริโภคสินค้าสัตว์น้ำในตลาดจีน ช่วงครึ่งปีแรกของปี 2567 จากข้อมูลการบริโภคพบว่า

สินค้าสัตว์ทะเลที่มีการเลือกบริโภคมากที่สุดอันดับแรกในตลาดจีน คือ

ปลาทะเลน้ำตื้น: คิดเป็นประมาณร้อยละ 61.1 ของการบริโภค โดยเป็นปลาทะเลประเภทหนึ่งที่มีความนิยมนิยมมากที่สุด ปลาทะเลน้ำตื้น เป็นที่ชื่นชอบของผู้บริโภคอย่างมาก เนื่องจากมีเนื้อที่อร่อยและวิธีการปรุงอาหารที่หลากหลาย

กุ้ง: คิดเป็นประมาณร้อยละ 60.1 ของการบริโภค กุ้งเป็นอาหารประเภทอาหารทะเลที่ได้รับความนิยมมาโดยตลอด ไม่ว่าจะต้ม ตุ่น หรือทำเป็นเครื่องปรุงรสอาหารก็ได้รับความนิยมอย่างมาก

ปู: คิดเป็นประมาณร้อยละ 39.9 ของการบริโภค ปูยังเป็นส่วนสำคัญของอาหารทะเล ที่ได้รับความนิยมมากขึ้นในหมู่ผู้บริโภคในช่วงเทศกาลที่มีการรวมญาติของชาวจีนเช่นกัน

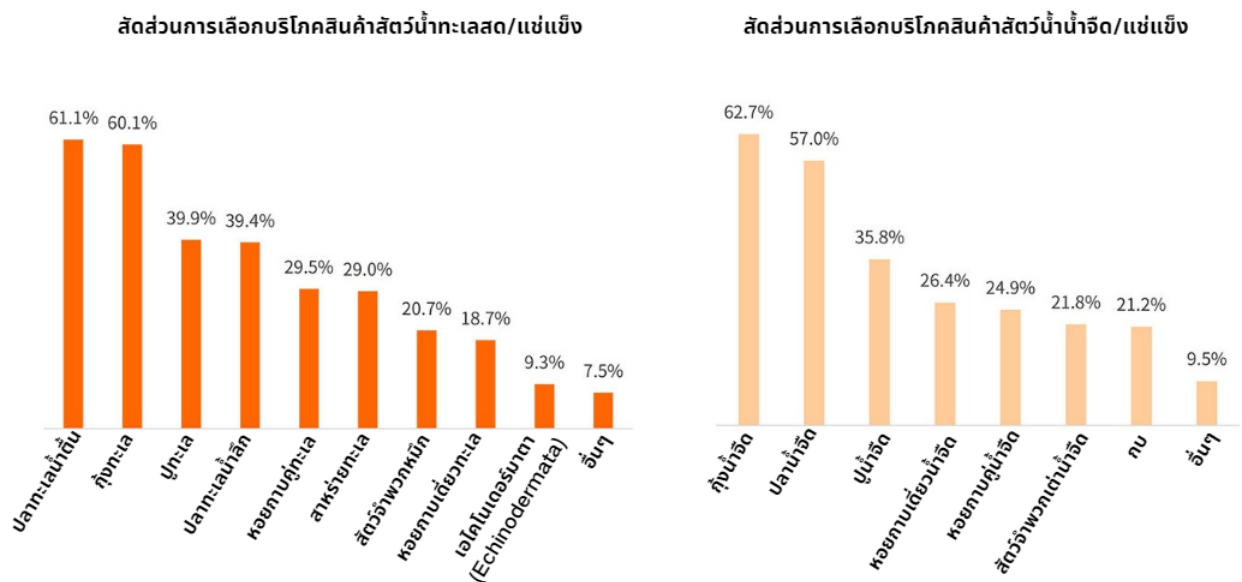
สินค้าสัตว์น้ำประเภทสินค้าน้ำจืดที่มีการเลือกบริโภคมากที่สุดอันดับแรกในตลาดจีน คือ

กุ้งน้ำจืด: คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 62.7 ของการเลือกบริโภค กุ้งน้ำจืดยังครองส่วนแบ่งตลาดขนาดใหญ่ของจีน เช่น กุ้ง กุ้งแม่น้ำ เป็นต้น เนื่องจากเป็นเนื้อที่สดและนุ่ม ราคาไม่แพง ทำให้ได้รับความนิยมในการบริโภคสูง

ปลาน้ำจืด: มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 57.0 เนื่องจากเป็นอาหารที่พบได้ทั่วไปบนโต๊ะประจำวันของผู้คน และมีการเพาะเลี้ยงและการประมงได้ในปริมาณมาก

ปูน้ำจืด: คิดเป็นประมาณร้อยละ 35.8 ของทางเลือกการบริโภคปูน้ำจืด เช่น ปูขน มีความต้องการของผู้บริโภคที่แข็งแกร่งในบางฤดูกาล

แผนภูมิที่ 5 แผนภูมิแสดงสัดส่วนการเลือกบริโภคสินค้าสัตว์น้ำแต่ละประเภทของจีน

หมายเหตุ : แบบสำรวจเป็นแบบสอบถามที่สามารถเลือกได้หลายข้อ ดังนั้นสัดส่วนรวมจึงมากกว่า 100%

แหล่งข้อมูล: data.iimedia.cn

จากข้อมูลการบริโภคจะเห็นได้ว่า ปลาและกุ้งยังคงเป็นตัวเลือกหลักของการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำในตลาดจีน เนื่องจากปลาและกุ้งอุดมไปด้วยสารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกาย ทั้งยังสามารถนำมาประกอบอาหารได้หลายอย่าง ทำให้เป็นที่ชื่นชอบทั้งเด็กและผู้ใหญ่ นอกจากนี้ ในวัฒนธรรมอาหารที่มีมายาวนานของจีน ปลาและกุ้งทำให้ครองสัดส่วนสำคัญของตลาดสินค้าสัตว์น้ำมาโดยตลอด โดยในวัฒนธรรมจีน ปลาจะมีความหมายเชิงสัญลักษณ์มากมายในวัฒนธรรมจีน เช่น “年年有余” จะมีคำพ้องเสียงที่ให้ความหมายว่า “มีเงินมีทองตลอดทั้งปี” ส่งผลให้ปลาเป็นอาหารจานสำคัญในช่วงเทศกาลสำคัญต่างๆ ของจีน รวมถึงผู้คนในภูมิภาคต่างๆ มีนิสัยการกินที่แตกต่างกัน แต่ปลาและกุ้งมีบทบาทสำคัญในอาหารทุกแห่ง ตัวอย่างเช่น ในพื้นที่ชายฝั่งทะเล ผู้คนใช้อาหารทะเลเป็นส่วนประกอบอาหารหลัก และบริโภคปลาและกุ้งเป็นจำนวนมาก ส่วนในพื้นที่ภายในประเทศ แม้ว่าอุปทานอาหารทะเลจะค่อนข้างน้อย แต่ผู้คนก็จะซื้อปลา

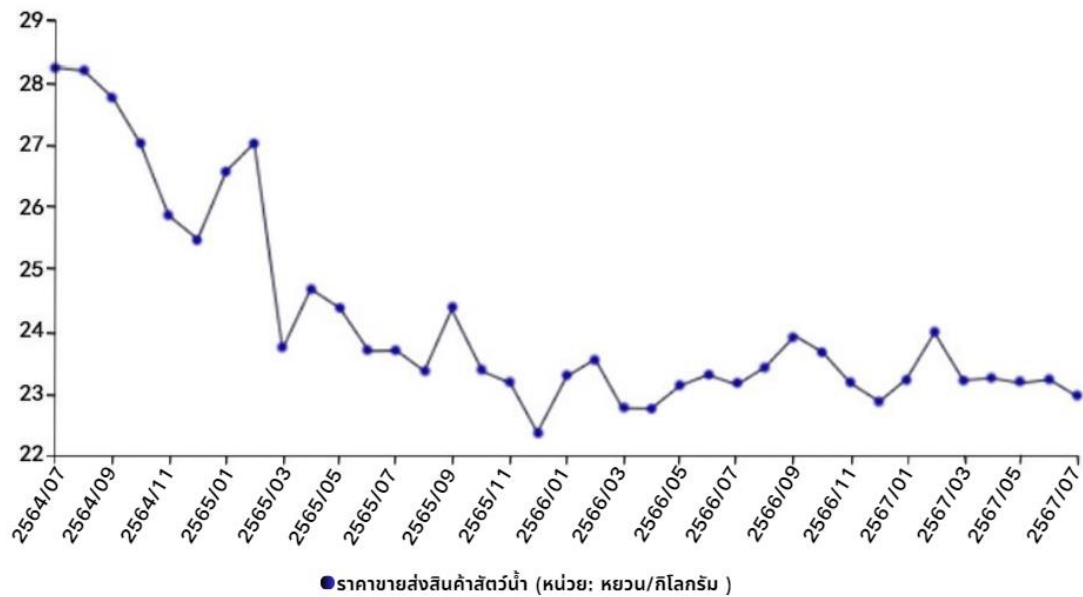
และกึ่งผ่านช่องทางต่างๆ ไปด้วย เพื่อตอบสนองความต้องการการบริโภคของตนเอง ทำให้ตลาดเงินมีการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำปริมาณมาก

2.3 ราคาสินค้าสัตว์น้ำในตลาดเงิน

จากข้อมูลเมื่อเดือนกรกฎาคม 2567 ราคาสินค้าสัตว์น้ำโดยทั่วไปยังคงทรงตัว แต่มีความผันผวนเล็กน้อย เนื่องจากอุปทานค่อนข้างตึงตัว ราคาปลาน้ำจืดและปลาทะเลจึงเพิ่มขึ้น ในขณะที่กุ้ง ปู และหอยในตลาดมีปริมาณมาก จึงส่งผลให้ราคาลดลงอย่างมาก ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ได้ส่งผลให้เสถียรภาพโดยรวมของราคาสินค้าสัตว์น้ำลดลงเล็กน้อย ตามการตรวจสอบเครือข่ายข้อมูลอุตสาหกรรมเกษตรของจีน เดือนกรกฎาคม ราคาขายส่งถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของสินค้าสัตว์น้ำอยู่ที่กิโลกรัมละ 22.99 หยวน ลดลงร้อยละ 1.1 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า และลดลงร้อยละ 0.9 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ปริมาณซื้อขายเฉลี่ยต่อวันของสินค้าสัตว์น้ำในราคาขายส่งที่มีการเฝ้าประเมิน คือ 4,866.73 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.27 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า และเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.9 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 54.54 หยวน ยังคงทรงตัวจากเดือนก่อนหน้า แต่ลดลงร้อยละ 9.0 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ในสินค้า 30 รายการที่มีการมุ่งเน้นเฝ้าประเมิน มี 8 รายการที่ราคาเพิ่มขึ้น และ 12 รายการที่ราคาทรงตัว และ 10 รายการที่ราคาลดลงเมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า

ราคาขายส่งเฉลี่ยของปลาน้ำจืด กิโลกรัมละ 18.49 หยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า และเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ปริมาณซื้อขายเฉลี่ยต่อวัน 4,112.08 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า และเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.6 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ราคาขายส่งถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของปลาทะเลกิโลกรัมละ 49.32 หยวน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า แต่ลดลงร้อยละ 4.9 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ปริมาณซื้อขายเฉลี่ยต่อวัน 422.55 ตัน ลดลงร้อยละ 4.3 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า และลดลงร้อยละ 1.7 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ราคาขายส่งถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของกุ้งและปูกิโลกรัมละ 62.48 หยวน ลดลงร้อยละ 2.7 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า และลดลงร้อยละ 4.4 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ปริมาณซื้อขายเฉลี่ยต่อวัน 66.63 ตัน ลดลงร้อยละ 0.1 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า แต่เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ราคาขายส่งถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหอยกิโลกรัมละ 17.77 หยวน ลดลงร้อยละ 5.8 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า และลดลงร้อยละ 11.2 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ปริมาณซื้อขายเฉลี่ยต่อวัน 207.23 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.2 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า แต่ลดลงร้อยละ 3.0 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา

แผนภูมิที่ 6 แผนภูมิแสดงแนวโน้มราคาสินค้าสัตว์น้ำของจีน ปี 2564 - 2567

แหล่งข้อมูล: Ministry of Agriculture and Rural Affairs, PRC

หากพิจารณาแนวโน้มราคาของสินค้าสัตว์น้ำในตลาดจีนในอนาคต สามารถคาดการณ์ได้ ดังนี้

แนวโน้มระยะสั้น (ไม่กี่เดือนข้างหน้า): ในช่วงวันหยุด เช่น เทศกาลไหว้พระจันทร์และวันชาติ ความต้องการของตลาดจะเพิ่มขึ้นอีกครั้ง และราคาสินค้าสัตว์น้ำบางชนิดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาหารทะเลนำเข้าและสินค้าสัตว์น้ำที่จับได้จากป่าบางชนิด เนื่องจากอุปทานค่อนข้างจำกัด ความต้องการที่เพิ่มขึ้นมีแนวโน้มส่งผลให้ราคาเพิ่มขึ้น

แนวโน้มระยะกลาง (ครึ่งหลังของปี 2567): อุปทานสินค้าสัตว์น้ำอาจค่อยๆ เพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี แต่หากความต้องการของผู้บริโภคไม่เพิ่มขึ้น ราคาอาจคงที่หรือผันผวนเล็กน้อย ในขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงปัจจัยต่างๆ เช่น ต้นทุนการผสมพันธุ์ และค่าขนส่ง ก็อาจส่งผลกระทบต่อราคาเช่นกัน

แนวโน้มระยะยาว: เนื่องจากความต้องการสินค้าสัตว์น้ำของผู้บริโภคในตลาดจีนยังคงเพิ่มขึ้น อาจส่งผลให้ราคาสินค้าสัตว์น้ำแสดงแนวโน้มคงที่และเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม จะต้องคำนึงถึงข้อจำกัดในการจัดหาสินค้าสัตว์น้ำและความต้องการของตลาดจีนตามสถานการณ์ ณ เวลานั้น ซึ่งจะต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ อาทิ สภาพแวดล้อมในการขยายพันธุ์ สภาพอากาศ รวมถึงสภาพเศรษฐกิจโลกที่จะส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าสัตว์น้ำ

3. การแข่งขันในอุตสาหกรรมสินค้าสัตว์น้ำของจีน

สถานการณ์การแข่งขันของสินค้าสัตว์น้ำในตลาดจีนช่วงครึ่งแรกของปี 2567 มีการแข่งขันทั้งภายในประเทศจีนและต่างประเทศ โดยการแข่งขันภายในประเทศจีน การกระจุกตัวของตลาดค่อนข้างต่ำ ส่วนใหญ่เป็นรูปแบบการดำเนินธุรกิจส่วนบุคคลที่กระจายตัว บริษัทขนาดใหญ่ค่อนข้างน้อย รวมถึงการแข่งขันจากการนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งมีรายละเอียดการแข่งขันและข้อได้เปรียบ ดังนี้

บริษัทรัฐวิสาหกิจครองตำแหน่งที่สำคัญ รัฐวิสาหกิจมีข้อได้เปรียบอย่างมากในด้านทุน เทคโนโลยี ทรัพยากร ฯลฯ และยังคงครองตำแหน่งสำคัญในอุตสาหกรรมสินค้าสัตว์น้ำ มีส่วนแบ่งการตลาดสูง มีรูปแบบห่วงโซ่อุตสาหกรรมที่ค่อนข้างสมบูรณ์ มีอิทธิพลอย่างมากในหลายๆ ด้าน เช่น การปรับปรุงพันธุ์ การแปรรูป และการค้า อีกทั้งยังมีบทบาทสำคัญในการรับรองอุปทานของตลาดและราคาที่มีเสถียรภาพ

วิสาหกิจขนาดใหญ่อยู่ในตำแหน่งที่ได้เปรียบในการแข่งขันในตลาดโดยอาศัยผลกระทบจากขนาด อิทธิพลของแบรนด์ และเทคโนโลยีการผลิตขั้นสูง บริษัทเหล่านี้ มีความสามารถในการป้องกันความเสี่ยงที่แข็งแกร่ง สามารถรับมือกับความผันผวนของตลาดและความท้าทายในอุตสาหกรรมได้ดี อาทิ ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ บริษัทขนาดใหญ่สามารถใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์การเพาะพันธุ์ขั้นสูงเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการเพาะพันธุ์และคุณภาพของสินค้า อีกทั้งมีทักษะและอุปกรณ์ขั้นสูงในการผลิตสินค้าสัตว์น้ำแปรรูปคุณภาพสูงได้อย่างหลากหลาย

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเติบโตอย่างต่อเนื่อง ส่วนแบ่งการตลาดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมสัตว์น้ำของจีน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยทั่วไปวิสาหกิจกลุ่มนี้ จะมีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของตลาดได้อย่างรวดเร็ว และมีความสามารถในการแข่งขันที่แข็งแกร่งในบางกลุ่มตลาด และภูมิภาค วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมบางแห่งมุ่งเน้นไปที่การเพาะพันธุ์และการแปรรูปสินค้าสัตว์น้ำชนิดพิเศษ และแบ่งสัดส่วนตลาดผ่านกลยุทธ์การแข่งขันที่แตกต่างจากวิสาหกิจขนาดใหญ่ เช่น การไลฟ์สดผ่านแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียของจีน ซึ่งจะทำให้ผู้บริโภครายย่อยในตลาดจีนสามารถเข้าถึงได้ง่ายมากขึ้น

วิสาหกิจที่ได้รับทุนสนับสนุนจากต่างประเทศ ส่วนใหญ่มีความสามารถในการแข่งขันที่แข็งแกร่งในตลาดสินค้าสัตว์น้ำระดับไฮเอนด์ เนื่องจากมีข้อได้เปรียบด้านเทคโนโลยีการแปรรูปสินค้าสัตว์น้ำ และการค้า และยังคงขยายส่วนแบ่งการตลาดอย่างต่อเนื่องผ่านความร่วมมือกับบริษัทในประเทศจีน

ส่วนด้านการแข่งขันจากต่างประเทศ ตลาดนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำของจีนมีการแข่งขันสูงเช่นกัน โดยสินค้าสัตว์น้ำของจีนนำเข้าจากแหล่งต่างๆ มากมาย โดยส่วนใหญ่มาจากประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อาทิ เวียดนาม ไทย อินโดนีเซีย และประเทศในแถบทวีปอเมริกาใต้ ตลอดจนทวีปยุโรป อาทิ เอกวาดอร์ ชิลี นอร์เวย์ และแคนาดา ประเทศและภูมิภาคเหล่านี้อุดมไปด้วยทรัพยากรสินค้าสัตว์น้ำ และสามารถตอบสนองความต้องการสินค้าสัตว์น้ำที่หลากหลายของตลาดจีน ซึ่งสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ มีรายละเอียดข้อได้เปรียบทางการแข่งขันของแต่ละประเทศ ดังนี้

ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพื้นที่ใกล้กับจีน มีต้นทุนการขนส่งต่ำ และมีข้อได้เปรียบบางประการในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น ปลาสวายจากเวียดนาม และกุ้งจากประเทศไทย ครองส่วนแบ่งบางส่วนของตลาดจีน นอกจากนี้ ราคาของสินค้าสัตว์น้ำในประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังค่อนข้างต่ำ ทำให้มีความสามารถในการแข่งขันสูงในตลาดสินค้าสัตว์น้ำระดับกลางถึงล่างของจีน

ประเทศในอเมริกาใต้ กุ้งขาวเอกวาดอร์ ปลาแซลมอนชิลี และสินค้าอื่นๆ ได้รับความนิยมและมีส่วนแบ่งการตลาดสูงในตลาดจีน อุตสาหกรรมเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการประมงในประเทศเหล่านี้ได้รับการพัฒนาและสินค้ามีคุณภาพสูง ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคชาวจีนสำหรับสินค้าสัตว์น้ำคุณภาพสูง อย่างไรก็ตาม ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา การส่งออกสินค้าสัตว์น้ำจากบางประเทศในอเมริกาใต้ได้รับผลกระทบจากปัจจัยบางประการ เช่น กุ้งขาวเอกวาดอร์ได้รับผลกระทบจากนโยบายต่อต้านการทุ่มตลาดของสหรัฐฯ ซึ่งอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

ส่วนแบ่งการตลาดในจีน

ประเทศในยุโรปและอเมริกา ปลาแชลมอนนอร์เวย์ ปูตันจินเนส (Dungeness crab) ของแคนาดา กุ้งโบตันเอบี (Botan Ebi) และสินค้าสัตว์น้ำระดับไฮเอนด์อื่นๆ เป็นที่ชื่นชอบของผู้บริโภคในตลาดจีน สินค้าสัตว์น้ำของประเทศเหล่านี้ปฏิบัติตามมาตรฐานคุณภาพที่เกี่ยวข้องและข้อกำหนดด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในระหว่างกระบวนการเพาะพันธุ์และการประมงอย่างเคร่งครัด คุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าอยู่ในระดับสูง แต่ราคาค่อนข้างสูง และมีเป้าหมายหลักอยู่ที่ตลาดผู้บริโภคระดับไฮเอนด์ของจีน

จากข้อมูลการแข่งขันในตลาดสินค้าสัตว์น้ำของจีน จะเห็นได้ว่า มีแนวโน้มที่จะมีการแข่งขันที่รุนแรงเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันภายในประเทศส่วนใหญ่มุ่งเน้นที่การพัฒนาเพาะพันธุ์และคุณภาพสินค้า ในทางกลับกัน สามารถสะท้อนให้เห็นว่าตลาดสินค้าสัตว์น้ำของจีน มีความต้องการด้านคุณภาพอย่างมาก ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ส่งออกจะต้องให้ความสำคัญในด้านควบคุมคุณภาพสินค้า เพื่อสามารถแข่งขันในตลาดจีนได้ต่อไป

4.แนวโน้มความต้องการการบริโภคของสินค้าสัตว์น้ำ

เนื่องด้วยการยกระดับรายได้ของประชากรและการเสริมสร้างความตระหนักต่อสุขภาพ ผู้คนจึงให้ความสำคัญกับโภชนาการและสุขภาพมากขึ้นเรื่อยๆ สินค้าสัตว์น้ำเป็นอาหารที่มีโปรตีนสูงและไขมันต่ำ สอดคล้องกับความต้องการในการดำรงชีวิตด้วยการมีสุขภาพที่ดีของคนในยุคปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้อุปสงค์ของตลาดจึงเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ความต้องการของตลาดสินค้าสัตว์น้ำของจีนในปี 2567 จะแสดงแนวโน้มความต้องการโดยรวมยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่อง แนวโน้มความต้องการที่เพิ่มขึ้นเนื่องมาจากหลากหลายปัจจัย ดังนี้

1.แนวคิดในการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้บริโภคในตลาดจีน เนื่องจากความตระหนักด้านสุขภาพของผู้คนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สินค้าจากน้ำจึงเป็นที่ชื่นชอบของผู้บริโภคมากขึ้น เนื่องจากอุดมไปด้วยโปรตีนคุณภาพสูง กรดไขมันไม่อิ่มตัว และสารอาหารอื่นๆ และความเต็มใจในการบริโภคสินค้าจากน้ำยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น ในการรับประทานอาหารประจำวันของครอบครัว ความถี่ในการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำจะค่อยๆ เพิ่มขึ้น

2.การเติบโตของประชากรในเมืองและการขยายตัวของเมือง การเติบโตของประชากรและการเร่งการขยายตัวของเมืองทำให้ความต้องการของผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้น ความสามารถในการบริโภคและความต้องการสินค้าสัตว์น้ำของชาวเมืองโดยทั่วไปสูงกว่าชาวเมืองในชนบท การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในเมืองทำให้ตลาดสินค้าสัตว์น้ำมีความต้องการเพิ่มมากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงความต้องการโครงสร้างสินค้า เมื่อพิจารณาจากแนวโน้มความต้องการสินค้าสัตว์น้ำในจีน พบว่า ตลาดจีนมีความต้องการอาหารทะเลคุณภาพสูงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้บริโภคมีความชื่นชอบในสินค้าอาหารทะเลคุณภาพสูงและมีมูลค่าเพิ่มสูงมากขึ้น เช่น ปลาแชลมอน กุ้งล็อบสเตอร์ ปูตันจินเนส (Dungeness crab) กุ้งโบตันเอบี (Botan Ebi) เป็นต้น สินค้าเหล่านี้ไม่เพียงแต่มีรสชาติอร่อย แต่ยังได้รับการยอมรับในด้านคุณค่าทางโภชนาการและคุณภาพอีกด้วย ตัวอย่างเช่น ในซูเปอร์มาร์เก็ตระดับไฮเอนด์และแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซอาหารสด ยอดขายอาหารทะเลคุณภาพสูงเพิ่มขึ้นทุกปี

3.ความต้องการสินค้าสัตว์น้ำแช่แข็งและแปรรูปกำลังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งสินค้าสัตว์น้ำประเภทนี้ได้รับความนิยมมากขึ้น เนื่องจากจีนมีการพัฒนาและปรับปรุงเทคโนโลยีการประมวลผล เครือข่ายการกระจายสินค้า และการขนส่งด้วยระบบโซ่ความเย็นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สินค้าสัตว์น้ำแช่แข็งและแปรรูปมีคุณภาพมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งผู้ประกอบการบางส่วนเริ่มหันมานิยมบริโภคสินค้าแช่แข็งและแปรรูป ทำให้ส่วนแบ่งการตลาดของสินค้าสัตว์น้ำแปรรูป เช่น เนื้อปลาแช่แข็ง ปลากระป๋อง และสินค้ากุ้ง ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

4.ความต้องการอาหารกึ่งสำเร็จรูป (convenience food) ที่แข็งแรง อาหารกึ่งสำเร็จรูปยังคงได้รับความนิยมในตลาดจีนเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีความสะดวก รวดเร็ว และรสชาติที่หลากหลาย ตอบโจทย์ชีวิตที่เร่งรีบของผู้บริโภค ซึ่งคาดว่าขนาดของตลาดสินค้าสัตว์น้ำจะขยายตัวต่อไปในอนาคต

5.การเปลี่ยนแปลงช่องทางการบริโภค จากข้อมูลการบริโภคในตลาดจีน แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของช่องทางอีคอมเมิร์ซขยายตัว ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 และการพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมสินค้าสัตว์น้ำ ผู้บริโภคจึงคุ้นเคยกับการซื้อสินค้าสัตว์น้ำผ่านแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซมากขึ้น ช่องทางอีคอมเมิร์ซมีข้อดีคือมีสินค้าที่หลากหลาย ซื้อสะดวก จัดส่งรวดเร็ว และสามารถตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภคได้ จากสถิติการบริโภคในช่วงสามปีที่ผ่านมา พบว่า ยอดขายสินค้าสัตว์น้ำออนไลน์เพิ่มขึ้นทุกปี และแนวโน้มนี้จะยังคงรักษาต่อไปในอนาคต นอกจากนี้ เนื่องด้วยการเพิ่มขึ้นของรูปแบบการค้าปลีกใหม่ในจีน รูปแบบการค้าปลีกใหม่ผสมผสานช่องทางออนไลน์และออฟไลน์ ทำให้ให้ผู้บริโภคได้รับประสบการณ์การช้อปปิ้งที่ดียิ่งขึ้น บริษัทสินค้าสัตว์น้ำบางแห่งได้ร่วมมือกับซูเปอร์มาร์เก็ตขนาดใหญ่ ร้านแฟรนไชส์อาหารสด ฯลฯ เพื่อพัฒนารูปแบบการขายออนไลน์และออฟไลน์แบบบูรณาการ ปรับปรุงประสิทธิภาพการขายสินค้า ทำให้ผู้บริโภคหันมาซื้อสินค้าสัตว์น้ำผ่านช่องทางดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น

ทั้งนี้ จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า แนวโน้มความต้องการสินค้าสัตว์น้ำในจีน ผู้บริโภคมีความต้องการที่หลากหลายมากขึ้นในด้านคุณภาพและความหลากหลายของสินค้าสัตว์น้ำ สินค้าสัตว์น้ำประเภทต่างๆ เป็นที่ชื่นชอบของผู้บริโภคที่แตกต่างกัน เช่น ปลา สัตว์น้ำที่มีเปลือกแข็ง หอย เป็นต้น ความต้องการที่หลากหลายนี้ได้ส่งเสริมการแบ่งส่วนและการพัฒนาตลาดสินค้าสัตว์น้ำ ทำให้ผู้ผลิตต้องจัดหาสินค้าประเภทต่างๆ มากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด อีกทั้ง การพัฒนาของเทคโนโลยีการเก็บรักษา การขนส่ง และช่องทางการค้า มีส่วนส่งเสริมให้ตลาดจีนมีความต้องการการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำเพิ่มมากขึ้น และมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นโอกาสที่ดีสำหรับผู้ส่งออกสินค้าสัตว์น้ำที่จะสามารถขยายการส่งออกได้

5.การนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำของจีน

5.1 การนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำของจีน

ในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2567 จีนมีมูลค่าการนำเข้านำเข้าสินค้าสัตว์น้ำ Hs Code : 03 (ปลา สัตว์น้ำจำพวกครัสเตเชีย โมลลัสก์ และสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ) รวม 8,484,329,197 เหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 11.66 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 2,143,123 ตัน ลดลงร้อยละ 5.69 เมื่อเทียบกับปี 2565 ซึ่งแหล่งนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำ Hs Code : 03 (ปลา สัตว์น้ำจำพวกครัสเตเชีย โมลลัสก์ และสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลัง

อื่น ๆ) หลักของจีน ได้แก่ เอกวาดอร์ รัสเซีย แคนาดา อินเดีย สหรัฐอเมริกา อินโดนีเซีย นอร์เวย์ เวียดนาม นิวซีแลนด์ และชิลี ประเทศเหล่านี้ครองสัดส่วนสำคัญในตลาดนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำของจีน โดยเอกวาดอร์และรัสเซีย เป็นหนึ่งในซัพพลายเออร์อาหารทะเลรายใหญ่ที่สุดของจีนในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2567 เอกวาดอร์ มีมูลค่าการนำเข้าอยู่ที่ 1,505,099,296 เหรียญสหรัฐ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.74) ลดลงร้อยละ 22.49 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 336,779 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.71) ลดลงร้อยละ 7.98 เมื่อเทียบกับปี 2565 ส่วนรัสเซีย มีมูลค่าการนำเข้าอยู่ที่ 1,343,584,962 เหรียญสหรัฐ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.84) ลดลงร้อยละ 11.04 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 610,685 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 28.50) ลดลงร้อยละ 1.04 เมื่อเทียบกับปี 2565 อันดับ 3 คือ แคนาดา มีมูลค่าการนำเข้าอยู่ที่ 679,533,913 เหรียญสหรัฐ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.01) ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.98 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 55,960 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.61) ลดลงร้อยละ 1.10 เมื่อเทียบกับปี 2565 ส่วนไทยอยู่ในอันดับที่ 11 มีมูลค่าการนำเข้าอยู่ที่ 193,058,800 เหรียญสหรัฐ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.28) ลดลงร้อยละ 10.66 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 30,821 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.44) ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.92 เมื่อเทียบกับปี 2565 นอกจากนี้ ยังมีอินเดีย สหรัฐอเมริกา และอินโดนีเซีย ฯลฯ ยังเป็นซัพพลายเออร์ที่สำคัญของสินค้าสัตว์น้ำไปยังประเทศจีน จีนนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำจากประเทศต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ละตินอเมริกา และภูมิภาคอื่นๆ เป็นหลัก เนื่องจากภูมิภาคเหล่านี้มีทรัพยากรสินค้าสัตว์น้ำมากและราคาค่อนข้างต่ำ อาทิ รัสเซีย เอกวาดอร์ อินเดีย เวียดนาม และสหรัฐอเมริกา เป็นแหล่งนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำหลักของจีน จากข้อมูลการนำเข้าของจีนยังแสดงให้เห็นว่าจีนมีแหล่งนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำที่หลากหลาย ส่งผลให้การแข่งขันในตลาดจีนสูงอย่างมากเช่นกัน

ตารางที่ 1 ตารางแสดงมูลค่าและปริมาณการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำของจีน

ปี 2565 – 2567 (เดือนมกราคม - มิถุนายน)

Hs Code : 03 (ปลา สัตว์น้ำจำพวกครัสเตเชีย โมลลัสก์ และสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ)

ลำดับ	ประเทศ	มูลค่าการนำเข้า (หน่วย: เหรียญสหรัฐ)			อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	สัดส่วน	ปริมาณการนำเข้า (หน่วย: ตัน)			อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	สัดส่วน
		2565	2566	2567			2565	2566	2567		
					2566/2567 (ม.ค. -มิ.ย.)					2566/2567 (ม.ค. -มิ.ย.)	
1	เอกวาดอร์	1,432,705,080	1,941,926,704	1,505,099,296	-22.49	17.74	229,201	365,971	336,779	-7.98	15.71
2	รัสเซีย	1,200,568,480	1,510,336,869	1,343,584,962	-11.04	15.84	487,557	617,085	610,685	-1.04	28.50
3	แคนาดา	515,902,282	653,532,625	679,533,913	3.98	8.01	42,554	56,584	55,960	-1.10	2.61
4	อินเดีย	439,717,153	555,045,177	507,901,845	-8.49	5.99	108,138	157,498	152,599	-3.11	7.12
5	สหรัฐอเมริกา	408,021,039	541,243,787	505,986,526	-6.51	5.96	103,515	131,024	129,768	-0.96	6.06
6	อินโดนีเซีย	339,584,985	379,523,495	484,782,076	27.73	5.71	97,791	90,359	119,298	32.03	5.57
7	นอร์เวย์	399,447,106	485,180,732	447,979,818	-7.67	5.28	71,512	70,902	87,451	23.34	4.08
8	เวียดนาม	845,205,135	398,404,070	439,476,175	10.31	5.18	233,865	155,703	133,214	-14.44	6.22
9	นิวซีแลนด์	223,356,089	223,777,648	227,174,866	1.52	2.68	32,625	20,210	20,598	1.92	0.96
10	ชิลี	150,170,868	232,499,116	226,126,435	-2.74	2.67	13,875	21,440	21,436	-0.02	1.00
11	ไทย	149,656,588	216,083,276	193,058,800	-10.66	2.28	19,972	26,361	30,821	16.92	1.44
	อื่นๆ	1,855,777,488	2,466,173,871	1,923,624,485	-21.99	22.67	17.74	559,270	444,507	-20.52	20.74
	รวม	7,960,112,293	9,603,727,370	8,484,329,197	-11.66	100.00	15.84	2,272,414	2,143,123	-5.69	100.00

แหล่งข้อมูล: Global Trade Atlas

ในช่วงครึ่งแรกของปี 2567 เนื่องจากการอุปโภคบริโภคในตลาดจีนมีการชะลอตัวลง การส่งออกอาหารทะเลจากหลายประเทศไปยังจีนหดตัวลงและขยายตัวเพิ่มขึ้นในระดับที่แตกต่างกัน สาเหตุหลักที่ทำให้การนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำของจีนจากรัสเซีย เอกวาดอร์ อินเดีย และประเทศอื่นๆ ในปี 2567 มีมูลค่าลดลง มีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย อาทิ ปัญหาเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลงของจีน ส่งผลให้การบริโภคโดยรวมลดลง การแข่งขันในตลาดที่รุนแรงขึ้น ปัญหาด้านคุณภาพสินค้า และการเปลี่ยนแปลงของความต้องการของตลาด การจำกัดการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำของจีนเพื่อรักษาสัดส่วนตลาดที่มาจากอุตสาหกรรมประมงภายในประเทศ ฯลฯ โดยเฉพาะการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำจากเอกวาดอร์ โดยมากกว่าร้อยละ 98 ของการส่งออกอาหารทะเลของเอกวาดอร์ไปยังจีนเป็นกุ้งอเมริกาใต้แช่แข็ง อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งแรกของปี 2567 การส่งออกกุ้งอเมริกาใต้แช่แข็งของเอกวาดอร์ไปยังประเทศจีนลดลง ร้อยละ 22.9 การลดลงนี้มีสาเหตุหลักมาจากการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นในตลาดจีน โดยเฉพาะคู่แข่งจากเวียดนาม ตั้งแต่ปี 2567 การส่งออกสินค้าสัตว์น้ำไปยังจีนของเวียดนามเพิ่มขึ้นอย่างมาก รวมถึงปัญหาด้านคุณภาพสินค้า กุ้งเอกวาดอร์ได้รับผลกระทบจากปัญหา สารโซเดียม เมตาไบซัลไฟต์ ซึ่งอาจส่งผลให้ความต้องการในตลาดจีนลดลง นอกจากนี้ ความต้องการของผู้บริโภคในตลาดจีนที่เปลี่ยนแปลง ทำให้การนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำบางประเภทลดลง อาทิ เอกวาดอร์ส่งออกกุ้งอเมริกาใต้ราคาถูกไปยังจีน แต่ราคาถูกนี้ไม่ได้ส่งผลให้ปริมาณการนำเข้าเพิ่มขึ้น เนื่องจากปัจจุบันชาวจีนให้ความสำคัญกับความปลอดภัยด้านอาหารอย่างมาก จึงทำให้เลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพมากกว่าสินค้าที่มีราคาถูก รวมถึงการส่งออกปลาแช่แข็งจากอินเดียไปยังจีนก็ประสบปัญหาเช่นเดียวกัน ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การนำเข้าจากอินเดียลดลงเช่นกัน ในทางกลับกัน แคนาดา อินเดีย เวียดนาม และนิวซีแลนด์มีการเติบโตสวนทางกับแนวโน้มดังกล่าว สาเหตุที่ทำให้เวียดนามสามารถเติบโตสวนทางกับกระแสนี้ ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ระหว่างประเทศ เช่น เหตุการณ์ในทะเลแดงทำให้ต้นทุนการขนส่งเพิ่มขึ้น และต้นทุนในการส่งออกกุ้งและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำอื่นๆ ไปยังประเทศจีนจากประเทศซัพพลายเออร์ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำบางแห่งที่อยู่ห่างไกล เช่น เอกวาดอร์มีการปรับตัวสูงขึ้น ในทางตรงกันข้าม เวียดนามมีพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ติดกับจีน ทำให้มีการขนส่งที่สะดวก ค่าขนส่งค่อนข้างต่ำ อีกทั้งเวียดนามยังได้มีการพัฒนาคุณภาพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จึงทำให้สินค้าสัตว์น้ำมีคุณภาพ ส่งผลให้ผู้นำเข้าของจีนเพิ่มการนำเข้าผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำจากเวียดนาม ส่วนสาเหตุหลักที่แคนาดาสามารถเติบโตสวนทางได้ ประการแรกคือ แคนาดามีสินค้าสัตว์น้ำที่มีชื่อเสียงด้านคุณภาพและความอร่อย และประการที่สองการตลาดของแบรนด์มีความแข็งแกร่งมากในประเทศจีน

ส่วนการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำ Hs Code : 16 (ของปรุงแต่งจากเนื้อสัตว์ ปลา หรือสัตว์น้ำจำพวก ครัสตาเซีย โมลลัสก์ หรือจากสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ) ในช่วงครึ่งแรกของปี 2567 มีมูลค่าอยู่ที่ 235,007,631 เหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 24.98 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 45,669 ตัน ลดลงร้อยละ 31.85 เมื่อเทียบกับปี 2565 โดยประเทศที่จีนมีมูลค่าการนำเข้าสินค้าประเภทดังกล่าวมากที่สุด คือ สหรัฐอเมริกา ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าอยู่ที่ 61,758,633 เหรียญสหรัฐ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.28) ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1120.57 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 45,669 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 32.71) ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1860.77 เมื่อเทียบกับปี 2565 รองลงมาคือ เกาหลีใต้ มูลค่าการนำเข้าอยู่ที่ 29,637,772 เหรียญสหรัฐ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.61) ลดลงร้อยละ 21.13 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 3,763 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 32.71) ลดลงร้อยละ 2.33 เมื่อเทียบกับปี 2565 อันดับ 3 คือ มองโกเลีย มีมูลค่าการนำเข้าอยู่ที่ 25,651,611

เหรียญสหรัฐ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.92) ลดลงร้อยละ 48.72 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 6,930 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.18) ลดตัวลงร้อยละ 66.12 เมื่อเทียบกับปี 2565 ส่วนไทยอยู่อันดับที่ 4 มีมูลค่าการนำเข้าอยู่ที่ 20,502,751 เหรียญสหรัฐ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.72) ลดลงร้อยละ 24.85 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 3,412 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.47) ลดตัวลงร้อยละ 16.14 เมื่อเทียบกับปี 2565 แม้ว่าการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำของจีนในช่วงครึ่งแรกของปี 2567 ลดลง ซึ่งมีสาเหตุจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจของจีน และการปรับลดการบริโภคในช่วงครึ่งแรกของปีนี้ อย่างไรก็ตาม ส่วนแบ่งการตลาดของประเทศผู้ส่งออกสินค้าสัตว์น้ำรายใหญ่มายังจีนบางประเทศมีแนวโน้มเติบโตอย่างมาก โดยเฉพาะปริมาณการส่งออกของประเทศสหรัฐอเมริกา อินโดนีเซีย แคนาดา มาเลเซีย และเวียดนาม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตลาดสินค้าสัตว์น้ำของจีนยังคงเป็นตลาดฯ ที่มีศักยภาพ และมีความต้องการสินค้าสัตว์น้ำที่หลากหลายจากทั่วโลก

ตารางที่ 2 ตารางแสดงมูลค่าและปริมาณการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำของจีน
ปี 2565 – 2567 (เดือนมกราคม - มิถุนายน)

Hs Code : 16 (ของปรุงแต่งจากเนื้อสัตว์ ปลา หรือสัตว์น้ำจำพวกครัสเตเชีย โมลลัสก์ หรือจากสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ)

ลำดับ	ประเทศ	มูลค่าการนำเข้า (หน่วย: เหรียญสหรัฐฯ)			อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	สัดส่วน	ปริมาณการนำเข้า (หน่วย: ตัน)			อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	สัดส่วน
		2565	2566	2567	2566/2567 (ม.ค. - มิ.ย.)		2565	2566	2567	2566/2567 (ม.ค. - มิ.ย.)	
1	สหรัฐอเมริกา	3,143,596	5,059,813	61,758,633	1120.57	26.28	214	761	14,939	1860.77	32.71
2	เกาหลีใต้	31,969,165	37,577,707	29,637,772	-21.13	12.61	3,987	3,852	3,763	-2.33	8.24
3	มองโกเลีย		50,018,513	25,651,611	-48.72	10.92		20,456	6,930	-66.12	15.18
4	ไทย	20,108,175	27,281,252	20,502,751	-24.85	8.72	3,719	4,069	3,412	-16.14	7.47
5	ปากีสถาน	16,321,429	13,876,709	13,063,057	-5.86	5.56	8,515	6,648	6,376	-4.08	13.96
6	แคนาดา	7,945,126	7,594,366	12,576,144	65.60	5.35	332	280	538	91.98	1.18
7	มาเลเซีย	1,853,897	8,603,390	7,850,821	-8.75	3.34	299	682	726	6.33	1.59
8	เวียดนาม	1,981,624	4,433,482	7,618,574	71.84	3.24	347	1,466	1,513	3.14	3.31
9	เปรู	10,067,978	73,731,066	7,397,321	-89.97	3.15	4,091	22,977	2,419	-89.47	5.30
10	อินโดนีเซีย	3,237,296	5,319,048	7,256,723	36.43	3.09	311	368	797	116.36	1.75
	อื่นๆ	47,758,489	79,777,022	41,694,224	-47.73	17.74	4,205	5,446	4,250	-21.96	9.30
	รวม	144,386,775	313,272,368	235,007,631	-24.98	100.00	26,024	67,013	45,669	-31.85	100.00

แหล่งข้อมูล: Global Trade Atlas

ในส่วนของประเทศไทย จากข้อมูลการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำของจีน แสดงให้เห็นถึงประเทศแหล่งที่มาหลัก และปริมาณการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำที่นำเข้ามายังจีน โดยไทยถือเป็นซัพพลายเออร์นำเข้าสินค้าสัตว์น้ำรายใหญ่ของจีน โดยสินค้าสัตว์น้ำ Hs Code : 03 ของไทยติด 11 อันดับและสินค้าสัตว์น้ำ Hs Code : 16 ของไทยติด 4 อันดับแรกของการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำทั้งสองชนิดของจีน แสดงให้เห็นถึงสถานะที่สำคัญของไทยในตลาดนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำของจีน

หากพิจารณามูลค่าและปริมาณการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำ Hs Code : 03 (ปลา สัตว์น้ำจำพวกครัสเตเชีย โมลลัสก์ และสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ) โดยแยกตามรายมณฑล/เขตปกครอง ในครึ่งปีแรกของปี 2567

จะพบว่า มณฑลซานตงมีมูลค่าการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำประเภทดังกล่าวมากที่สุด โดยคิดเป็นมูลค่า 1,612,644,925 เหรียญสหรัฐฯ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.01) ลดลงร้อยละ 17.56 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 579,672 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 27.05) ลดลงร้อยละ 11.34 เมื่อเทียบกับปี 2565 รองลงมา คือ นครเซี่ยงไฮ้ คิดเป็นมูลค่า 1,336,286,635 เหรียญสหรัฐฯ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.75) ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.33 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 105,144 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.91) ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.86 เมื่อเทียบกับปี 2565 อันดับที่ 3 คือ มณฑลกวางตุ้ง คิดเป็นมูลค่า 1,077,276,672 เหรียญสหรัฐฯ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.70) ลดลงร้อยละ 27.95 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 204,808 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.56) ลดลงร้อยละ 19.05 เมื่อเทียบกับปี 2565 ดังจะเห็นได้จากตารางด้านล่างนี้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงมูลค่าและปริมาณการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำในแต่ละมณฑลของจีน											
ปี 2565 – 2567 (เดือนมกราคม - มิถุนายน)											
Hs Code : 03 (ปลา สัตว์น้ำจำพวกครัสเตเชีย โมลลัสก์ และสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ)											
ลำดับ	มณฑล	มูลค่าการนำเข้า (หน่วย: เหรียญสหรัฐฯ)			อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	สัดส่วน	ปริมาณการนำเข้า (หน่วย: ตัน)			อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	สัดส่วน
		2565	2566	2567			2565	2566	2567		
					2566/2567 (ม.ค. - มิ.ย.)					2566/2567 (ม.ค. - มิ.ย.)	
1	มณฑลซานตง	1,697,359,272	1,956,036,113	1,612,644,925	-17.56	19.01	591,198	653,814	579,672	-11.34	27.05
2	นครเซี่ยงไฮ้	880,642,938	1,318,697,567	1,336,286,635	1.33	15.75	78,128	101,236	105,144	3.86	4.91
3	มณฑลกวางตุ้ง	1,319,729,320	1,495,225,682	1,077,276,672	-27.95	12.70	192,798	253,011	204,808	-19.05	9.56
4	มณฑลเจ้อเจียง	786,495,667	987,741,875	892,565,769	-9.64	10.52	154,842	199,785	207,148	3.69	9.67
5	มณฑลฝูเจี้ยน	564,646,901	682,552,365	688,970,321	0.94	8.12	149,372	165,492	182,748	10.43	8.53
6	มณฑลเหลียวหนิง	558,588,311	911,348,872	687,850,620	-24.52	8.11	228,919	468,297	429,613	-8.26	20.05
7	นครปักกิ่ง	556,255,060	523,690,280	402,684,994	-23.11	4.75	117,563	91,881	62,251	-32.25	2.90
8	นครเทียนจิน	558,409,013	509,649,162	293,487,587	-42.41	3.46	125,016	124,935	89,513	-28.35	4.18
9	มณฑลจี๋หลิน	348,342,537	281,237,405	267,054,445	-5.04	3.15	96,081	42,062	31,015	-26.27	1.45
10	มณฑลหูหนาน	173,935,734	310,397,085	194,496,650	-37.34	2.29	25,387	46,340	28,410	-38.69	1.33
อื่นๆ		515,707,540	627,150,964	1,031,010,579	64.39	12.15	96,844	125,555	222,797	77.44	10.39
รวม		7,960,112,293	9,603,727,370	8,484,329,197	-11.66	100.00	1,856,154	2,272,414	2,143,123	-5.69	100.00

แหล่งข้อมูล: Global Trade Atlas

ส่วนมูลค่าและปริมาณการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำ Hs Code : 16 (ของปรุงแต่งจากเนื้อสัตว์ ปลา หรือสัตว์น้ำจำพวกครัสเตเชีย โมลลัสก์ หรือจากสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ) ของจีน โดยแยกตามรายมณฑล/เขตปกครอง ในครึ่งปีแรกของปี 2567 จะพบว่า มณฑลกวางตุ้ง มีมูลค่าการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำประเภทดังกล่าวมากที่สุด โดยคิดเป็นมูลค่า 68,451,175 เหรียญสหรัฐฯ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.13) ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.20 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 13,419 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.38) ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 99.26 เมื่อเทียบกับปี 2565 รองลงมา คือ นครเซี่ยงไฮ้ คิดเป็นมูลค่า 44,112,401 เหรียญสหรัฐฯ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.77) ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 51.74 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 7,224 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.82) ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 96.39 เมื่อเทียบกับปี 2565 อันดับที่ 3 คือ มณฑลซานตง คิดเป็นมูลค่า 35,761,574

เหรียญสหรัฐฯ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.22) ลดลงร้อยละ 65.24 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 7,494 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.41) ลดลงร้อยละ 69.11 เมื่อเทียบกับปี 2565 ดังจะเห็นได้จากตารางด้านล่างนี้

ตารางที่ 4 ตารางแสดงมูลค่าและปริมาณการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำในแต่ละมณฑลของจีน
ปี 2565 – 2567 (เดือนมกราคม - มิถุนายน)

Hs Code : 16 (ของปรุงแต่งจากเนื้อสัตว์ ปลา หรือสัตว์น้ำจำพวกครัสเตเชีย โมลลัสก์ หรือจากสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ)

ลำดับ	มณฑล	มูลค่าการนำเข้า (หน่วย: เหรียญสหรัฐฯ)			อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	สัดส่วน	ปริมาณการนำเข้า (หน่วย: ตัน)			อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	สัดส่วน
		2565	2566	2567			2565	2566	2567		
					2566/2567 (ม.ค. -มิ.ย.)					2566/2567 (ม.ค. -มิ.ย.)	
1	มณฑลกว่างตุง	32,083,249	56,013,937	68,451,175	22.20	29.13	6,577	6,734	13,419	99.26	29.38
2	นครเซี่ยงไฮ้	19,828,765	29,071,288	44,112,401	51.74	18.77	2,912	3,678	7,224	96.39	15.82
3	มณฑลซานตง	42,538,581	102,893,328	35,761,574	-65.24	15.22	9,379	24,258	7,494	-69.11	16.41
4	เขตปกครองตนเอง มองโกเลียใน		42,447,071	21,055,865	-50.40	8.96		17,550	5,681	-67.63	12.44
5	มณฑลเหอหลยวหนิง	17,431,116	18,756,802	10,930,558	-41.72	4.65	1,832	2,111	1,322	-37.38	2.90
6	มณฑลเจ้อเจียง	5,205,761	25,480,139	10,447,686	-59.00	4.45	1,044	4,562	2,114	-53.66	4.63
7	นครเทียนจิน	1,049,907	6,082,399	9,168,658	50.74	3.90	572	845	1,319	56.02	2.89
8	มณฑลฝูเจี้ยน	9,452,034	10,110,012	8,866,010	-12.30	3.77	1,245	1,723	1,648	-4.34	3.61
9	นครปักกิ่ง	4,283,927	8,395,313	8,129,765	-3.16	3.46	865	2,777	1,631	-41.25	3.57
10	มณฑลเจียงซู	4,202,190	3,612,838	7,213,440	99.66	3.07	494	943	2,000	112.10	4.38
	อื่นๆ	8,311,245	10,409,241	10,870,499	4.43	4.62	1,099	1,826	1,813	-0.71	3.96
	รวม	144,386,775	313,272,368	235,007,631	-24.98	100.00	26,024	67,013	45,669	-31.85	100.00

แหล่งข้อมูล: Global Trade Atlas

เมื่อพิจารณามูลค่าและปริมาณการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำในแต่ละมณฑลของจีน พบว่า อุตสาหกรรมสินค้า สัตว์น้ำของจีนในระดับภูมิภาคมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด พื้นที่ในนครปักกิ่ง นครเซี่ยงไฮ้ เมืองกว่างโจว เมืองเซินเจิ้น เมืองเสฉวน และนครฉงชิ่ง มีอุปทานสินค้าสัตว์น้ำไม่เพียงพอกับความต้องการ ในขณะที่มณฑลที่อยู่ บริเวณชายฝั่งและมณฑลหุบเขามีอุปทานเกินความต้องการ ความแตกต่างในระดับภูมิภาคนี้ส่งผลให้ราคาสินค้าสัตว์น้ำ และพฤติกรรมการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำของผู้บริโภคมีความแตกต่างกัน

มณฑลกว่างตุง: ในฐานะที่เป็นหนึ่งในมณฑลที่ผลิตอาหารทะเลที่ใหญ่ที่สุดของจีน มณฑลกว่างตุง ยังมีความสามารถในการนำเข้าสูงเพื่อตอบสนองความต้องการจำนวนมากของตลาด

มณฑลซานตง: เป็นอีกหนึ่งมณฑลที่เป็นแหล่งผลิตอาหารทะเลที่สำคัญของจีน มณฑลซานตงเป็นมณฑล ที่มีสัดส่วนการค้าสินค้าสัตว์น้ำระหว่างประเทศสูง โดยมีการนำเข้าเพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและพื้นที่ โดยรอบ

มณฑลเจ้อเจียงและมณฑลฝูเจี้ยน: มณฑลที่อยู่บริเวณชายฝั่งทะเลเหล่านี้กลายเป็นพื้นที่สำคัญสำหรับการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำเนื่องจากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์และความต้องการของตลาด

นครเซี่ยงไฮ้และนครปักกิ่ง: แม้ว่าเมืองเหล่านี้จะไม่ได้มีการผลิตสินค้าสัตว์น้ำโดยตรง แต่ก็เป็ตลาด

ที่สำคัญในการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำ เนื่องจากมีกำลังการบริโภคสูงและมีความต้องการสินค้าสัตว์น้ำคุณภาพสูง

แนวโน้มการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำในตลาดจีนมีการเปลี่ยนแปลงตามเวลา เนื่องด้วย ปัจจุบันตลาดจีนนิยมอาหารเพื่อสุขภาพ ผู้บริโภคจึงมีความต้องการอย่างต่อเนื่องและยังให้ความสำคัญกับแหล่งที่มาของสินค้าสัตว์น้ำมากขึ้นอีกด้วย ทั้งนี้ คาดว่าความต้องการสินค้าสัตว์น้ำคุณภาพสูงในตลาดจีนจะเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

5.3 การนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำจากไทย

ตามข้อมูลมูลค่าและปริมาณการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำ Hs Code : 03 (ปลา สัตว์น้ำจำพวก ครัสตาเซีย โมลลัสก์ และสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ) จากไทย โดยแยกตามรายมณฑล/เขตปกครอง ในครึ่งปีแรกของปี 2567 จะพบว่า นครเซี่ยงไฮ้ มีมูลค่าการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำ (Hs Code : 03) จากไทยมากที่สุด โดยคิดเป็นมูลค่า 91,464,620 เหรียญสหรัฐฯ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 47.38) ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 42.76 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 9,505 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30.84) ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.05 เมื่อเทียบกับปี 2565 รองลงมา คือ มณฑลกวางตุ้ง คิดเป็นมูลค่า 36,636,140 เหรียญสหรัฐฯ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.98) ลดลงร้อยละ 57.99 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 6,718 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.80) ลดลงร้อยละ 10.31 เมื่อเทียบกับปี 2565 อันดับที่ 3 คือ มณฑลหูเป่ย์ คิดเป็นมูลค่า 12,872,003 เหรียญสหรัฐฯ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.67) ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.84 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 1,363 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.42) ลดลงร้อยละ 3.60 เมื่อเทียบกับปี 2565 ดังจะเห็นได้จากตารางด้านล่างนี้

ตารางที่ 5 ตารางแสดงมูลค่าและปริมาณการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำจากไทยในแต่ละมณฑลของจีน

ปี 2565 – 2567 (เดือนมกราคม - มิถุนายน)

Hs Code : 03 (ปลา สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย โมลลัสก์ และสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ)

ลำดับ	มณฑล	มูลค่าการนำเข้า (หน่วย: เหรียญสหรัฐฯ)			อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	สัดส่วน	ปริมาณการนำเข้า (หน่วย: ตัน)			อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	สัดส่วน
		2565	2566	2567	2566/2567 (ม.ค. - มิ.ย.)		2565	2566	2567	2566/2567 (ม.ค. - มิ.ย.)	
1	นครเซี่ยงไฮ้	37,236,068	64,068,777	91,464,620	42.76	47.38	5,018	7,091	9,505	34.05	30.84
2	มณฑลกวางตุ้ง	56,827,792	87,204,978	36,636,140	-57.99	18.98	5,099	7,490	6,718	-10.31	21.80
3	มณฑลหูเป่ย์	10,335,119	11,307,154	12,872,003	13.84	6.67	1,137	1,414	1,363	-3.60	4.42
4	มณฑลฝูเจี้ยน	5,282,014	8,071,675	10,307,103	27.69	5.34	2,060	3,221	3,530	9.59	11.46
5	มณฑลซานตง	5,915,168	9,489,267	9,293,254	-2.07	4.81	1,223	2,180	3,891	78.51	12.63
6	มณฑลเสฉวน	1,042,601	7,365,923	7,653,453	3.90	3.96	156	794	819	3.22	2.66
7	มณฑลเจียงซู	469,048	1,483,999	5,803,448	291.07	3.01	50	193	1,331	589.72	4.32
8	มณฑลยูนนาน	8,811,965	4,924,928	4,240,187	-13.90	2.20	957	318	473	48.70	1.54
9	นครเทียนจิน	7,498,657	2,645,154	3,880,966	46.72	2.01	2,572	1,088	1,798	65.18	5.84
10	มณฑลเจ้อเจียง	7,506,782	10,420,342	3,576,619	-65.68	1.85	1,185	1,671	730	-56.31	2.37
อื่นๆ		8,731,374	9,101,079	7,331,007	-19.44	3.79	510	898	658	-26.72	2.13
รวม		149,656,588	216,083,276	193,058,800	-10.66	100.00	19,972	26,361	30,821	16.92	100.00

ในส่วนของมูลค่าและปริมาณการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำ Hs Code : 16 (ของปรุงแต่งจากเนื้อสัตว์ ปลา หรือสัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย โมลลัสก์ หรือจากสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ) จากไทย โดยแยกตามรายมณฑล/เขตปกครอง ในครึ่งปีแรกของปี 2567 มณฑลกว่างตุงมีมูลค่าการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำประเภทดังกล่าวมากที่สุด โดยคิดเป็นมูลค่า 7,947,122 เหรียญสหรัฐฯ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.76) ลดลงร้อยละ 51.82 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 1,829 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 53.59) ลดลงร้อยละ 25.83 เมื่อเทียบกับปี 2565 รองลงมา คือ นครเซี่ยงไฮ้ คิดเป็นมูลค่า 7,729,309 เหรียญสหรัฐฯ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.70) ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 48.37 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 965 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 28.29) ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.30 เมื่อเทียบกับปี 2565 อันดับที่ 3 คือ มณฑลเหอเป่ย์ คิดเป็นมูลค่า 1,067,200 เหรียญสหรัฐฯ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.21) ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.46 เมื่อเทียบกับปี 2565 และมีปริมาณการนำเข้ากว่า 76 ตัน (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.23) ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 52.14 เมื่อเทียบกับปี 2565 ดังจะเห็นได้จากตารางด้านล่างนี้

ตารางที่ 6 ตารางแสดงมูลค่าและปริมาณการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำจากไทยในแต่ละมณฑลของจีน

ปี 2565 – 2567 (เดือนมกราคม - มิถุนายน)

Hs Code : 16 (ของปรุงแต่งจากเนื้อสัตว์ ปลา หรือสัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย โมลลัสก์ หรือจากสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ)

ลำดับ	มณฑล	มูลค่าการนำเข้า (หน่วย: เหรียญสหรัฐฯ)			อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	สัดส่วน	ปริมาณการนำเข้า (หน่วย: ตัน)			อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	สัดส่วน
		2565	2566	2567			2565	2566	2567		
1	มณฑลกว่างตุง	12,299,805	16,495,903	7,947,122	-51.82	38.76	2,461	2,466	1,829	-25.83	53.59
2	นครเซี่ยงไฮ้	4,687,154	5,209,431	7,729,309	48.37	37.70	754	883	965	9.30	28.29
3	มณฑลเหอเป่ย์	702,000	975,000	1,067,200	9.46	5.21	39	50	76	52.14	2.23
4	มณฑลฝูเจี้ยน	506,627	805,722	814,048	1.03	3.97	86	114	101	-11.51	2.97
5	นครเทียนจิน		769,821	741,581	-3.67	3.62		101	94	-6.20	2.78
6	มณฑลเหลียวหนิง	458,300	413,128	631,939	52.96	3.08	39	28	44	57.85	1.30
7	มณฑลชานตง	531,573	936,597	587,081	-37.32	2.86	127	181	166	-8.64	4.87
8	มณฑลเจียงซู	158,174	1,246,669	390,914	-68.64	1.91	27	158	53	-66.29	1.57
9	มณฑลเจ้อเจียง	218,354	58,856	311,343	428.99	1.52	12	6	39	478.56	1.17
10	มณฑลไหหนาน	12,299,805	150,435	130,481	-13.26	0.64	2,461	49	22	-54.93	0.65
	อื่นๆ	546,188	219,690	151,733	-30.93	0.74	169	30	20	-33.33	0.58
	รวม	20,108,175	27,281,252	20,502,751	-24.85	100.00	3,719	4,069	3,412	-16.14	100.00

แหล่งข้อมูล: Global Trade Atlas

ในช่วงครึ่งแรกของปี 2567 การนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำของจีนลดลงร้อยละ 11.7 เมื่อเทียบเป็นรายปี สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำโดยรวมของจีนที่ลดลง ซึ่งแนวโน้มการลดลงนี้มีสาเหตุมาจากในช่วงครึ่งแรกของปี 2567 เนื่องด้วยเศรษฐกิจจีนเผชิญกับแรงกดดันทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้กำลังซื้อและความเต็มใจในการซื้อของคนในประเทศจีนมีการปรับตัวลดลง ซึ่งผลกระทบดังกล่าวส่งผลให้ความต้องการสินค้าที่นอกเหนือจากสินค้าจำเป็น

ต่อการบริโภครายวัน เช่น สินค้าสัตว์น้ำนำเข้ามีความต้องการลดลงเช่นกัน นอกจากนี้ การแข่งขันในตลาดสินค้าสัตว์น้ำในตลาดจีนมีความรุนแรงขึ้น ผู้บริโภคมีทางเลือกมากขึ้น ทั้งสินค้าสัตว์น้ำภายในประเทศจีนและสินค้าสัตว์น้ำนำเข้าจากประเทศอื่น ๆ ผลกระทบสัตว์น้ำจากอินโดนีเซีย เวียดนาม และประเทศอื่น ๆ มีข้อได้เปรียบในด้านราคา คุณภาพ หรือความหลากหลาย ส่งผลให้ส่วนแบ่งตลาดของสินค้าสัตว์น้ำของไทยในตลาดจีนลดลง รวมถึงผลกระทบด้านคุณภาพและความปลอดภัย เนื่องจากผู้บริโภคชาวจีนมีความต้องการในด้านคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ จึงทำให้จีนกังวลต่อคุณภาพและความปลอดภัยเกี่ยวกับสารตกค้างในผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ส่งออกมาจากไทย เนื่องจากในปี 2567 ทูเรียนไทยที่ส่งออกไปยังจีนถูกตรวจพบการปนเปื้อนของสารแคดเมียมและสารตกค้างอื่นๆ หลายครั้ง แม้ว่าจะเป็นผลไม่ แต่ก็ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภคชาวจีนที่มีต่อสินค้าเกษตรอื่นๆ ของไทย รวมไปถึงสินค้าประมงด้วยเช่นกัน เหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลให้การนำเข้าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ประมงจากไทยไปยังจีนโดยรวมมีแนวโน้มลดลง นอกจากนี้ การที่ไทยออกข้อกำหนดที่เข้มงวดมากขึ้นสำหรับบรรจุภัณฑ์ การติดฉลาก การรับรอง ฯลฯ ของสินค้าสัตว์น้ำ กอปรกับตลาดจีนมีมาตรฐานคุณภาพและข้อกำหนดการรับรองที่สูงขึ้นสำหรับประเทศไทยในสินค้าบางประเภท กฎระเบียบเหล่านี้ทำให้กระบวนการนำเข้ามีความซับซ้อน เพิ่มเวลาและต้นทุนการดำเนินงาน และสร้างอุปสรรคบางประการสำหรับผู้นำเข้าจากจีน จึงทำให้ผู้นำเข้าของจีนลดการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำจากไทย

อย่างไรก็ดี เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2567 กรมศุลกากรของจีนได้อนุญาตการส่งออกกุ้งสดของไทยไปยังประเทศจีนอย่างเป็นทางการ โดยมีฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของไทยทั้งหมด 28 ฟาร์ม และบริษัทบรรจุภัณฑ์สินค้าสัตว์น้ำ 7 แห่งได้รับอนุญาตให้ส่งออก ซึ่งบริษัทเหล่านี้ผ่านการตรวจสอบอย่างเข้มงวดและได้รับอนุญาตส่งออกไปยังจีนได้ ซึ่งไม่เพียงแต่รับประกันคุณภาพ ความปลอดภัย และความสดใหม่ของสินค้าไทยเท่านั้น แต่ยังเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้บริโภคชาวจีนสำหรับสินค้าไทยและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสินค้าสัตว์น้ำไทยในตลาดจีนอีกด้วย กุ้งก้ามกรามซึ่งเป็นสินค้าสัตว์น้ำเศรษฐกิจน้ำจืดที่สำคัญของประเทศไทยเป็นที่ชื่นชอบของผู้บริโภคมาโดยตลอด ความสำเร็จในการขยายตลาดสู่ตลาดจีนนี้ จะช่วยขยายปริมาณการส่งออกกุ้งของไทยและนารายได้ทางเศรษฐกิจมาสู่ประเทศไทยมากขึ้น

6.กฎระเบียบและนโยบายการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำของจีน

6.1 กฎระเบียบการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำของจีน

ตามที่สาธารณรัฐประชาชนจีนออกระเบียบการนำเข้า โดยสำนักงานการศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (General Administration of Customs of People's Republic of China :GACC) ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2565 เป็นต้นไป โดยระเบียบฉบับที่ 248 ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนผู้ผลิตอาหารจากต่างประเทศ (Regulations on the Registration and Administration of Overseas Producers of Imported Food: Decree 248) และระเบียบฉบับที่ 249 ว่าด้วยมาตรการความปลอดภัยสำหรับอาหารนำเข้าและส่งออก (Administration Measures on Import and Export Food Safety:Decree 249) การตรวจสอบโดยศุลกากรสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งระเบียบใหม่ของสาธารณรัฐประชาชนจีนดังกล่าวกำหนดให้ผู้ผลิตอาหารจากต่างประเทศ ต้องขึ้นทะเบียนกับหน่วยงาน GACC ก่อนส่งออกสินค้าไปสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยแบ่งสินค้าส่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสินค้าที่

ต้องขึ้นทะเบียนผ่านหน่วยงานกำกับดูแล (Competent Authority: CA) กลุ่มสินค้าที่ขึ้นทะเบียนโดยตรงกับ GACC ตามประกาศดังกล่าว ทั้งนี้กลุ่มสินค้าที่ผู้ผลิตอาหารต้องขึ้นทะเบียนผ่านหน่วยงานที่มีอำนาจ (Competent Authority) ของประเทศผู้ส่งออก มีจำนวนทั้งหมด 18 กลุ่มอาหาร รวมถึงสินค้าสัตว์น้ำด้วย และเนื่องจากกรมประมง โดย กองตรวจสอบคุณภาพสินค้าประมงเป็นหน่วยงานกำกับดูแลสินค้าสัตว์น้ำส่งออกหรือ CA ของประเทศไทย จึงมีการ ดำเนินการและควบคุมการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการสินค้าสัตว์น้ำและรับรองสินค้าสัตว์น้ำส่งออกสาธารณสุขประชาชน จีน ตามมาตรการที่สาธารณสุขประชาชนจีนกำหนด ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ประกอบการสินค้าสัตว์น้ำสามารถดำเนินการได้ตาม มาตรฐานประเทศปลายทาง และส่งออกได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่ติดปัญหาการนำเข้าสาธารณสุขประชาชนจีน

กฎระเบียบหลักที่เกี่ยวข้อง

1. China Food Safety Law
2. China Food Safety Law Implementing regulation
3. GB 2760-2014 Standards for Uses of Food Additives
4. GB 2761-2017 Maximum Levels of Mycotoxins in Foods
5. GB 2762-2017 Maximum Levels of Contaminants in Foods
6. GB 2763-2019 Maximum Residue Limits for Pesticides in Foods
7. GB 29921-2021 National standards for food safety Pathogenic Microorganism Limits in Pre-packed Foodstuffs
8. GB 31650-2019 Maximum Residue Limits for Veterinary Drugs in Foods
9. GB 5749-2006 Standards for Drinking Water Quality
10. GB 10133-2014 Aquatic Product Condiments (Aquatic Dressing)
11. GB 2733-2015 Fresh and frozen aquatic animal products
12. GB 7098-2015 Canned Food
13. GB 10136-2015 Processed aquatic products of animal origin
14. GB 19643-2016 Algae and algae products
15. GB 14881-2013 General Hygiene Regulation for Food Production
16. GB 20941-2016 Code of Hygienic Practice for the Production of Aquatic Products
17. GB/T 27341-2009 HACCP - General Requirements for Food Processing Plant
18. GB 7718-2011 General Rules for the Labeling of Prepackaged Foods
19. GB 28050-2011 Standard for Nutrition Labelling of Prepackaged Foods
20. GACC Decree 248: Regulations on the Registration and Administration of Overseas Producers of Imported Food"
21. GACC Decree 249: Administrative Measures on Import and Export Food Safety"
22. Technical Guidelines for the Prevention and Control of Novel Coronavirus in Cold Chain Food

Production and Operation (Second Edition) and Technical Guidelines for the Cold Chain Food Production and Operation Process Covid Control and Disinfection (Second Edition)

ข้อกำหนดด้านการตรวจรับรองโรงงาน

ระเบียบนี้บังคับใช้กับสถานประกอบการผู้ผลิตสินค้าประมงส่งออกสาธารณรัฐประชาชนจีนตามประกาศระเบียบฉบับที่ 248 โดยสำนักงานการศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (General Administration of Customs of People's Republic of China : GACC) ว่า ด้วยการขึ้นทะเบียนผู้ผลิตอาหารนำเข้าจากต่างประเทศและการบริหารผู้ประกอบการผลิตอาหารส่งออกในต่างประเทศแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (Regulations on the Registration and Administration of Overseas Producers of Imported Food: Decree 248) โดยรวมถึงการขอปรับลดขอบข่ายการรับรอง ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2565

เงื่อนไขและขั้นตอนการรับรองสถานประกอบการผู้ผลิตสินค้าประมงที่ประสงค์ส่งออกไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน

1. สถานประกอบการผู้ผลิตสินค้าประมง ต้องได้รับการรับรองมาตรฐานสุขลักษณะที่ดีในการผลิต (Good Manufacturing Practice: GMP) และระบบคุณภาพ HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point) และอยู่ในบัญชีรายชื่อโรงงานที่กรมประมงให้การรับรอง

2. ผ่านการตรวจประเมินตามมาตรฐานที่สาธารณรัฐประชาชนจีนกำหนดโดยสำนักงานการศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (General Administration of Customs of People's Republic of China : GACC) ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐาน GMP และ HACCP รวมถึงมาตรการป้องกันการปนเปื้อนเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในกระบวนการผลิตอาหารส่งออกสถานประกอบการขึ้นทะเบียนผ่านช่องทาง Single Window (ตามระเบียบ 248) โดยยื่นคำขอรับรองผ่านระบบดังกล่าวได้ที่ www.singlewindow.cn เพื่อเข้าระบบการจัดการขึ้นทะเบียนผู้ผลิตอาหารนำเข้าอาหารจากต่างประเทศ China Import Food Enterprises Registration (CIFER) พร้อมยื่นเอกสารที่เกี่ยวข้องต่อกองตรวจสอบคุณภาพสินค้าประมงของกรมประมง เพื่อตรวจสอบและอนุมัติคำขอ

แผนผังแสดงขั้นตอนการรับรองสถานประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์ประมงเพื่อส่งออกสาธารณรัฐประชาชนจีน

กรณีเป็นสถานประกอบการรายใหม่

ผู้ประกอบการขึ้นทะเบียนกับกรมประมง

ขึ้นทะเบียนผ่านระบบ CIFER โดยใช้ Username และ password ที่กรมประมงออกให้
พร้อมจัดส่งเอกสาร (ถ้ามี) ให้กรมประมงพิจารณา

กรมประมงตรวจสอบและอนุมัติคำขอ (Submit) ส่งไปยัง GACC พิจารณาอนุมัติ

ส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการอนุมัติได้

กรณีเป็นสถานประกอบการที่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีของสาธารณรัฐประชาชนจีน

ผู้ประกอบการต้องตรวจสอบข้อมูลและพิกัดศุลกากร (HS Code) ในระบบ CIFER ก่อนการส่งออก
สาธารณรัฐประชาชนจีนทุกครั้งและเมื่อพบว่าข้อมูลไม่ถูกต้องหรือไม่มี HS Code ของผลิตภัณฑ์ที่ประสงค์ส่งออก
ต้องดำเนินการ ดังนี้

ผู้ประกอบการขอเพิ่ม HS Code หรือประสงค์เปลี่ยนแปลงข้อมูลสถานประกอบการ

ส่งคำขอผ่านระบบ CIFER พร้อมจัดส่งเอกสาร (ถ้ามี) ให้กรมประมงพิจารณา

กรมประมงตรวจสอบและอนุมัติคำขอ (Submit) ส่งไปยัง GACC พิจารณาอนุมัติ

สามารถส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการอนุมัติได้

แหล่งข้อมูล: กองตรวจสอบคุณภาพสินค้าประมง

(https://www4.fisheries.go.th/local/file_document/20220916171548_1_file.pdf)

6.2 บัญชีรายชื่อ/ประเภทสัตว์น้ำของไทยที่สาธารณรัฐประชาชนจีนอนุญาตนำเข้า ฉบับวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2567

List of Countries or regions and Species of Edible Aquatic Animals Allowed to Entry China			
Country (region)	Species (taxonomic to genus)		
	Category	Scientific Name	
		Latin	Chinese
ประเทศไทย	ประเภทมีเปลือก/กระดอง	Litopenaeus	凡纳滨对虾属
		Oratosquilla	口虾蛄属
		Panulirus	龙虾属
		Penaeus	对虾属
		Portunus	梭子蟹属
		Ranina	蛙蟹属
		Scylla	青蟹属
		Squilla	虾蛄属
		Thenus	扁虾属
		Procambarus	原螯蛄属
	ประเภทสัตว์ตัวอ่อนนิ่ม	Paphia	横帘蛤属
		Babylonia	东风螺属
		Natica	玉螺属
		Tegillarca	血蚶属
		Veneridae	帘蛤科
		Arca	蚶属
		Natica	玉螺属
		Zeuxis	粗肋织纹螺属
	ประเภทปลา	Anago	齐头鳗属
		Anguilla	鳗鲡属
		Epinephelus	石斑鱼属
		lates	尖吻鲈属
		Ophichthus	蛇鳗属
		Oxyeleotris	尖塘鳢属
		Perca	鲈属

แหล่งข้อมูล : สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศประจำกรุงปักกิ่ง

6.ช่องทางการจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำของจีน

ช่องทางการจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำของจีนหลักๆ ในปี 2567 คือ ตลาดค้าส่งสินค้าสัตว์น้ำ อุตสาหกรรม

อาหารปรุงสำเร็จจากสินค้าสัตว์น้ำ งานแสดงสินค้าประมง รวมถึงช่องทางการจำหน่ายทางออนไลน์

- Farmers' Market (ตลาดเกษตรกร) เป็นหนึ่งในช่องทางการจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำเป็นช่องทางการขายทั่วไปและเป็นแบบดั้งเดิม มีการกระจายอย่างกว้างขวางและใกล้ชิดกับผู้บริโภคในตลาดจีน ตลาดเกษตรกรมีสินค้าสัตว์น้ำที่มีความหลากหลาย ผู้บริโภคสามารถเลือกได้โดยตรง ราคาค่อนข้างยืดหยุ่นและสามารถต่อรองได้ในระดับหนึ่ง อาทิ ตลาดสินค้าสัตว์น้ำหวงซา (Huangsha Aquatic Products Market) ในกวางโจว ซึ่งมีผู้บริโภคจำนวนมากมาซื้อสินค้าสัตว์น้ำทุกวัน อีกทั้งตลาดเหล่านี้ไม่เพียงแต่มีผู้บริโภคในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังมีการกระจายสินค้าไปยังอุตสาหกรรมอาหารและร้านอาหาร รวมถึง ผู้ค้าปลีก ฯลฯ โดยรอบอีกด้วย

- ซูเปอร์มาร์เก็ต เป็นช่องทางการจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำที่ต้องผ่านการทดสอบและคัดกรองคุณภาพค่อนข้างเข้มงวด ดังนั้นจึงรับประกันคุณภาพได้ค่อนข้างมากและมีการระบุราคาไว้อย่างชัดเจน ในขณะเดียวกันสภาพแวดล้อมในการซื้อปิ้งในซูเปอร์มาร์เก็ตที่ดี อีกทั้ง การให้ความสำคัญกับความสดใหม่ของสินค้า มีระบบการจัดการเก็บรักษา การจัดแสดง และการบริการสินค้าสัตว์น้ำที่มีประสิทธิภาพ อาทิ เครือซูเปอร์มาร์เก็ตขนาดใหญ่ เช่น Yonghui Supermarket และ Freshippo Supermarket มีพื้นที่จำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำโดยเฉพาะ อีกทั้ง ซูเปอร์มาร์เก็ตอาหารสดบางแห่งยังมีบริการแปรรูป เช่น การชำแหละและทำความสะอาดปลา เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถปรุงอาหารได้โดยสะดวก จึงทำให้ได้รับความเชื่อมั่นและความนิยมจากผู้บริโภค

- อุตสาหกรรมจัดเลี้ยง เป็นช่องทางการจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำที่สำคัญอีกช่องทางหนึ่ง ร้านอาหารและโรงแรมหลายแห่งมีความต้องการสินค้าสัตว์น้ำจำนวนมากสำหรับการเตรียมอาหารเพื่อตอบสนองความต้องการด้านอาหารของผู้บริโภค ซึ่งอุตสาหกรรมจัดเลี้ยงมีความต้องการสูงสำหรับคุณภาพและความสดของสินค้าสัตว์น้ำ และมักจะเลือกร่วมมือกับซัพพลายเออร์ที่เชื่อถือได้ ร้านอาหารทะเล ร้านอาหารสุกี้ ร้านอาหารญี่ปุ่น และอุตสาหกรรมจัดเลี้ยงอื่นๆ มีความต้องการสินค้าสัตว์น้ำจำนวนมาก อาทิ แบรินด์สุกี้ เช่น Haidilao และ Xiabu Xiabu จะจัดซื้อกุ้ง ลูกชิ้นปลา และสินค้าแปรรูปสินค้าสัตว์น้ำอื่นๆ ในปริมาณมาก ในขณะที่ร้านอาหารญี่ปุ่นจะซื้อซาซิมิสด ปลาสำหรับทำซูชิ เป็นต้น

- อุตสาหกรรมอาหารปรุงสำเร็จ เป็นช่องทางการจำหน่ายที่สำคัญช่องทางหนึ่ง โดยเฉพาะในตลาดแบบ B2B ขนาดตลาดอาหารปรุงสำเร็จมีการคาดการณ์ว่าจะเติบโตขึ้นไปถึง 5.6 แสนล้านหยวน แสดงให้เห็นถึงศักยภาพมหาศาลของตลาดอาหารปรุงสำเร็จ ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องมีปริมาณคลั่งมากกว่า 60,000 แห่ง แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมอาหารปรุงสำเร็จได้สร้างขนาดตลาดและกำลังผลิตที่อึดตัว

- งานแสดงสินค้าประมง เป็นเวทีสำหรับจัดแสดงและจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำ เช่น The Shenzhen International Fisheries and Seafood Expo 2024 ได้รวบรวมผู้ประกอบการกว่า 500 รายจาก 24 ประเทศและภูมิภาคมาจัดแสดงสินค้าสัตว์น้ำและสินค้าอาหารแปรรูปมากกว่า 12,000 รายการ เพื่อนำเสนอตัวเลือกสินค้าที่หลากหลายให้แก่ผู้บริโภค

- ช่องทางการจำหน่ายทางออนไลน์ เป็นช่องทางหนึ่งที่สำคัญในการจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำ เนื่องด้วยการพัฒนาของธุรกิจอีคอมเมิร์ซ จึงสามารถจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำบนแพลตฟอร์มออนไลน์ได้มากขึ้นเรื่อยๆ ช่องทางประเภทนี้ไม่เพียงสะดวกรวดเร็วเท่านั้น แต่ยังสามารถนำเสนอตัวเลือกมากมายและราคาพิเศษได้อีกด้วย โดยผู้บริโภคสามารถเลือกดูและซื้อสินค้าสัตว์น้ำบนแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซผ่านโทรศัพท์มือถือหรือคอมพิวเตอร์ โดยไม่ถูกจำกัดด้วย

เวลาและภูมิภาค และมีทางเลือกที่หลากหลายมากขึ้น แพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซมักเปิดตัวกิจกรรมส่งเสริมการขายและนโยบายพิเศษเพื่อดึงดูดผู้บริโภค นอกจากนี้ แพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซบางแห่งยังให้บริการกระจายสินค้าโดยมีการรักษาอุณหภูมิความเย็น เพื่อให้มั่นใจถึงความสดของสินค้าสดตัวน้ำ

7. อุปสรรคและโอกาสสินค้าสดตัวน้ำของไทยในตลาดจีน

อุปสรรค

- วันที่ 24 สิงหาคม 2023 โรงงานไฟฟ้านิวเคลียร์ฟูกูชิมะไดอิจิของญี่ปุ่นเริ่มปล่อยน้ำปนเปื้อนลงสู่ทะเล กระบวนการปล่อยมลพิษนี้จะดำเนินต่อไปอีกหลายสิบปี และจะส่งผลให้มลพิษไหลไปยังน่านน้ำของแต่ละประเทศทั่วโลกตามกระแสน้ำในมหาสมุทร ก่อให้เกิดภัยคุกคามร้ายแรงต่อระบบนิเวศทางทะเลและทรัพยากรสัตว์น้ำ เนื่องด้วยการปล่อยน้ำปนเปื้อน ผู้คนจึงเกิดข้อสงสัยต่อความปลอดภัยของสินค้าสดตัวน้ำที่มาจากญี่ปุ่น ส่งผลให้ชาวจีนบริโภคสินค้าสดตัวน้ำน้อยลง โดยเฉพาะอาหารทะเล
- พื้นที่การผลิตของอุตสาหกรรมประมงลดน้อยลงอย่างต่อเนื่อง จึงเกิดข้อขัดแย้งระหว่างการสร้างมลพิษทางการเกษตรและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น มีการเรียกร้องให้อุตสาหกรรมเพาะเลี้ยงสินค้าสดตัวน้ำให้ความสำคัญต่อสมดุลของระบบนิเวศและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้นในระหว่างกระบวนการพัฒนา
- กฎหมายข้อบังคับและมาตรฐานของการตรวจสอบย้อนกลับด้านคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าสดตัวน้ำยังไม่ได้ได้รับการปรับปรุงให้สมบูรณ์ ปัญหาเรื่องความปลอดภัยทางอาหารต่างๆ เช่น การเกิดโรคบ่อยครั้ง การตกค้างของยา เป็นต้น มีส่วนจำกัดการพัฒนาด้านสุขอนามัยในอุตสาหกรรมระยะยาว จำเป็นต้องเร่งสร้างระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าสดตัวน้ำให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศ เพิ่มความเข้มงวดในการกำกับดูแลด้านคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าสดตัวน้ำ
- แม้ว่าการกระจุกตัวของตลาดจะค่อนข้างต่ำ แต่การแข่งขันเริ่มดุเดือดขึ้นเรื่อยๆ ผู้ประกอบการจำเป็นต้องยกระดับความสามารถในการแข่งขันของตนอย่างต่อเนื่อง แยกชิงส่วนแบ่งตลาดด้วยวิธีการต่างๆ เช่น นวัตกรรมทางเทคโนโลยี การสร้างแบรนด์ เป็นต้น

โอกาส

- การยกระดับมาตรฐานรายได้และการเปลี่ยนแปลงแนวคิดในการบริโภคของผู้คน ส่งผลให้ผู้บริโภคมีความต้องการด้านคุณภาพ โภชนาการ ความปลอดภัย และด้านอื่นๆ ที่มีต่อสินค้าสดตัวน้ำสูงขึ้นเรื่อยๆ สินค้าสดตัวน้ำคุณภาพสูงและสินค้าสดตัวน้ำที่มีลักษณะพิเศษได้รับความนิยมจากผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้น ผสมกับความหลากหลายและความปัจเจกในวิถีชีวิตของผู้คน จึงเกิดความหลากหลายและความยืดหยุ่นในรูปแบบและสถานการณ์การบริโภคสินค้าสดตัวน้ำ เช่น การทำอาหารเองที่บ้าน การออกไปรับประทานอาหารข้างนอก การสั่งซื้ออาหารทางออนไลน์ การรวมกลุ่มซื้อกันในชุมชนออนไลน์ เป็นต้น ซึ่งความหลากหลายและความยืดหยุ่นในรูปแบบและสถานการณ์การบริโภคสินค้าสดตัวน้ำนี้ แสดงถึงแนวโน้มความต้องการที่เพิ่มขึ้น เป็นโอกาสที่ผู้ประกอบการไทยจะขยายการส่งออกสินค้าสดตัวของไทยมายังประเทศจีนได้มากขึ้น

- การเพิ่มความตระหนักในด้านสุขภาพของผู้คน และการเกิดปัญหาเรื่องความปลอดภัยทางอาหาร ก่อให้เกิดความกังวลต่อสุขอนามัยและความปลอดภัยของสินค้าสัตว์น้ำเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ในสินค้าที่มีฉลากระบุว่าไม่มี การทำลายสิ่งแวดล้อม ปราศจากการปนเปื้อน ไร้สารเติมแต่ง ออร์แกนิก และอื่นๆ กลายเป็นปัจจัยสำคัญในการ พิจารณาบริโภคสินค้าสัตว์น้ำ จากสถานการณ์ที่ญี่ปุ่นได้ปล่อยปนเปื้อนของกัมมันตภาพรังสีลงสู่ทะเล ทำให้จีนประกาศ ระงับการนำเข้าปลาเนื่องจากผู้บริโภคชาวจีนมีความกังวลเรื่องความปลอดภัยของอาหาร เป็นโอกาสในการส่งออกสินค้า อาหารทะเลของไทยที่จะได้รับส่วนแบ่งในตลาดจีนเพิ่มมากขึ้น เพื่อชดเชยส่วนแบ่งทางการตลาดที่หายไปจากการ ส่งออกของญี่ปุ่น สินค้าประมงที่อาจจะได้รับอานิสงส์ส่งออกไปจีนได้เพิ่มขึ้น อาทิ ปลาหมึกและหอยสด แช่เย็น แช่แข็ง และแปรรูป เนื้อปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง ปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง กุ้งสดแช่เย็นและแช่แข็ง ปลาปรุงแต่งและแปรรูป เป็นต้น
- การพัฒนาเทคโนโลยีโลจิสติกส์ด้วยโซ่เย็นทำให้การขนส่งสินค้าทางน้ำสะดวกและปลอดภัยยิ่งขึ้น สินค้าสัตว์น้ำของไทยสามารถเข้าถึงผู้บริโภคชาวจีนได้อย่างรวดเร็วด้วยระบบโลจิสติกส์และการกระจายสินค้าที่มี ประสิทธิภาพ ซึ่งจะสามารถสร้างความมั่นใจได้ถึงความปลอดภัยของสินค้าที่มาจากประเทศไทยได้
- การส่งเสริมความร่วมมือทางการค้าจีน-ไทยผ่านทางนโยบายสนับสนุนการส่งออกสินค้าไทยเข้าสู่ ประเทศจีนของรัฐบาลจีน โดยรัฐบาลจีนและไทยได้ส่งเสริมการกำหนดและการดำเนินนโยบายที่เกี่ยวข้องในแง่ ของความร่วมมือทางการค้า อาทิ อำนาจความสะดวกให้กับสินค้าสัตว์น้ำของไทยในการเข้าสู่ตลาดจีน เช่น เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2567 กรมศุลกากรจีนได้อนุมัติการส่งออกกุ้งสดไทยไปยังประเทศจีนอย่างเป็นทางการ นับเป็นการเปิดบทใหม่ ของสินค้าสัตว์น้ำไทยเข้าสู่ตลาดจีน รวมถึงข้อตกลงทางการค้า โดยข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างจีนและอาเซียน ส่งเสริม ให้ประเทศไทย ในฐานะสมาชิกของอาเซียน สามารถรับนโยบายสิทธิพิเศษทางการค้าที่เกี่ยวข้อง ลดต้นทุนการส่งออก สินค้าสัตว์น้ำ จนนำไปสู่การยกระดับความสามารถในการแข่งขันในตลาดจีนได้

8. ข้อเสนอแนะจาก สดต.กวางโจว

ตลาดสินค้าสัตว์น้ำของจีน ถือได้ว่าเป็นตลาดที่มีโอกาสสำหรับการส่งออกสูง เนื่องจากปัจจุบัน ผู้บริโภค ชาวจีนมีแนวโน้มที่จะซื้อสินค้าสัตว์น้ำนำเข้ามากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการด้านคุณภาพและรสชาติอาหาร ความต้องการที่เพิ่มขึ้นนี้ส่งผลให้การนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ทำให้จีนเป็นหนึ่งในตลาดสำคัญสำหรับการนำเข้าสินค้า สัตว์น้ำทั่วโลก รองลงมาคือพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนแปลง เป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้มีการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำ เพิ่มขึ้น ด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจและการปรับปรุงมาตรฐานการครองชีพของผู้คน ส่งผลให้พฤติกรรมการรับประทานอาหารของผู้บริโภคเปลี่ยนไปเช่นกัน ผู้คนจำนวนมากเริ่มที่จะลองและยอมรับสินค้าสัตว์น้ำนำเข้าประเภทต่างๆ มากขึ้น เช่น ปริมาณการนำเข้าปลาแช่แข็งและสัตว์ที่มีเปลือกแข็งเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.5% และ 13.6% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี ก่อน แสดงให้เห็นว่าผู้บริโภคยอมรับสินค้าสัตว์น้ำนำเข้าเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ความหลากหลายและการประกัน คุณภาพของสินค้าสัตว์น้ำนำเข้ายังเป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดผู้บริโภคอีกด้วย สินค้าสัตว์น้ำนำเข้ามักมาจากทั่วทุก มุมโลก มีความหลากหลาย และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่แตกต่างกันได้ ในขณะเดียวกัน สินค้า สัตว์น้ำนำเข้ามักจะได้รับการตรวจสอบและกักกันอย่างเข้มงวด และรับประกันคุณภาพในระดับหนึ่ง เพื่อเพิ่มความ ไว้วางใจและความเต็มใจของผู้บริโภคในการซื้ออีกด้วย

ซึ่งประเทศไทยมีทรัพยากรทางน้ำที่อุดมสมบูรณ์และเทคโนโลยีการเพาะพันธุ์ขั้นสูง ส่งผลให้สินค้าสัตว์น้ำมีคุณภาพสูง เช่น กุ้งสดของไทยและสินค้าอื่นๆ ได้ผ่านการตรวจสอบอย่างเข้มงวดจากศุลกากรจีนและสามารถส่งออกสู่ตลาดจีนได้อย่างเป็นทางการแล้ว ส่งผลให้ผู้บริโภคชาวจีนมีความเชื่อมั่นในสินค้าไทยมากขึ้น อีกทั้งสินค้าสัตว์น้ำของประเทศไทยมีความได้เปรียบในด้านราคา เมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าสัตว์น้ำจากประเทศอื่นๆ ราคาสินค้าสัตว์น้ำของไทยค่อนข้างต่ำและมีข้อได้เปรียบด้านราคาบางประการทำให้สามารถดึงดูดผู้บริโภคชาวจีนให้ซื้อได้

ทั้งนี้ หน่วยงานไทยที่เกี่ยวข้องควรควบคุมคุณภาพสินค้าสัตว์น้ำสินค้าสัตว์น้ำสดและแช่แข็ง รวมถึงสินค้าสัตว์น้ำแปรรูปอย่างเข้มงวด ก่อนส่งออกไปยังจีน เพื่อควบคุมคุณภาพให้สามารถผ่านการตรวจสอบจากกรมศุลกากรจีน และสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้บริโภค จนนำไปสู่การส่งเสริมในการเจรจากับหน่วยงานจีนให้อนุญาตการนำเข้าผลิตภัณฑ์น้ำประเภทอื่นๆ ของไทยส่งออกมายังประเทศจีนเพิ่มมากขึ้น โดยผู้ประกอบการไทยจะต้องรักษาคุณภาพมาตรฐานการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและมีสถานบรรจุสัตว์น้ำที่ผ่านการตรวจสอบสุ่มลักษณะตามข้อกำหนดของกรมประมงไทย รวมถึงมีรูปแบบและวิธีการขนส่งสัตว์น้ำตามกฎหมายระเบียบการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำของสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งในด้านข้อกำหนดการตรวจสอบรับรองสถานประกอบการ มาตรฐานการตรวจสอบคุณภาพสินค้าทางกายภาพ เคมี จุลินทรีย์ และข้อกำหนดการออกใบรับรอง (Health Certificate) เพื่อรักษาคุณภาพ มาตรฐานความปลอดภัยของสินค้าสัตว์น้ำของไทย ให้สอดคล้องตามกฎหมายระเบียบข้อกำหนดการนำเข้าสินค้าสัตว์น้ำของจีน และสร้างความเชื่อมั่นต่อการบริโภคสินค้าสัตว์น้ำของไทยให้กับผู้บริโภคจีน จนนำไปสู่การขยายตลาดสินค้าสัตว์น้ำในจีนได้

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการควรผลิตและเพาะเลี้ยงสินค้าสัตว์น้ำโดยคำนึงถึงทิศทางตลาด จัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการผลิตและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำประเภทปลาและกุ้งอย่างต่อเนื่อง รวมถึงผู้ประกอบการไทยควรให้ความสนใจอย่างใกล้ชิดกับการเปลี่ยนแปลงของแนวโน้มตลาดและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค และปรับกลยุทธ์ทางการตลาดและโครงสร้างสินค้าให้ทันเวลาเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาของตลาด ขณะเดียวกันก็จำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์โดยการร่วมมือกับหน่วยงานรัฐบาล สมาคมอุตสาหกรรม ตัวแทนจำหน่าย และหน่วยงานอื่นๆ ของจีน เพื่อร่วมกันส่งเสริมการขยายตลาดสินค้าสัตว์น้ำไทยในตลาดจีน

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการไทยสามารถประชาสัมพันธ์สินค้าสัตว์น้ำและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีโดยการสร้างจุดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของแบรนด์ไทยในตลาดจีน รวมถึงสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ ความปลอดภัยของสินค้าสัตว์น้ำของไทยให้กับผู้บริโภคจีน ซึ่งผู้ประกอบการไทยสามารถเข้าร่วมงานแสดงสินค้าในประเทศจีนและเข้าร่วมกิจกรรมการประชาสัมพันธ์สินค้าไทยของกระทรวงพาณิชย์ เพื่อส่งเสริมการรับรู้และการเข้าถึงสินค้าสัตว์น้ำของไทยให้กับผู้บริโภคจีนมากขึ้น รวมถึงการทำตลาดสัตว์น้ำและอาหารทะเลผ่านแพลตฟอร์ม E-Commerce ในจีน ก็เป็นอีกหนึ่งช่องทางการจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้ประกอบการไทยสามารถเข้าร่วมแพลตฟอร์มที่สำคัญ ได้แก่ Taobao T-mall Jingdong และ Hema เป็นต้น และที่สำคัญควรดำเนินการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในตลาดจีน ซึ่งจะเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างความสำเร็จในตลาด E-commerce ในประเทศจีนอย่างยั่งยืน

.....

ที่มา:

กองตรวจสอบคุณภาพสินค้าประมง

กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ฝ่ายการเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว

<https://www.iimedia.cn/c400/93961.html>

<http://cfnews.com.cn/nianjian52554.html>

<https://www.iimedia.cn/c400/101020.html>

https://www.sohu.com/a/753416078_120702

<https://www.fmiri.ac.cn/info/1016/23656.htm>

<https://www.chyxx.com/industry/1196753.html>

<https://www.huaon.com/channel/trend/952528.html>

<https://www.huaon.com/channel/trend/953413.html>

<https://mp.weixin.qq.com/s/pCl9QdrucOl9bnVCn9AD3g>

<https://www.huaon.com/channel/tradedata/963280.html>

<https://www.chinairn.com/news/20240826/09003784.shtml>

<https://caifuhao.eastmoney.com/news/20240823142704520774880>

<https://baijiahao.baidu.com/s?id=1767778792264179560&wfr=spider&for=pc>

<https://baijiahao.baidu.com/s?id=1775695014519036837&wfr=spider&for=pc>

<https://baijiahao.baidu.com/s?id=1804787312182540993&wfr=spider&for=pc>

https://www4.fisheries.go.th/local/file_document/20220916171548_1_file.pdf

<https://www.askci.com/news/chanye/20240321/104210271098893020067000.shtml>

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ เมืองกว่างโจว

กันยายน 2567

